Kapcsolatok

Kecskeméti közéleti lap

Köztér

Ára: 28 Ft

II. évfolyam 4. szám 1999. április

A Föld Napján - és utána

Gyerekeket és felnőtteket, cselekvőket és érdeklődőket hív kéttucatnyi szervező az április 22-én, a Föld Napján megkezdett és június 5-én befejeződő kecskeméti rendezvénysorozatra, amelynek egyetlen célja van, a természetvédelem. És ebbe a fogalomba beletartozik a környezetismereti versenyektől a tanárképzésig, a Föld életének, kincseinek bemutatásától, az iskolások "együtt a Földért" jelszavú demonstrációjáig annyi minden, hogy fölsorolni is sok. Az Erdei Ferenc Művelődési Központban április 30-ig tekinthető meg "A jó levegőért!" címmel meghirdetett pályázatra beérkezett alkotásokból rendezett kiállítás. Lesz április 24-25-én és május elsején és 2-án a Főtéren virágbemutató és vásár, május 7-én a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságán tavaszköszöntő vetélkedő, május 9-én az EFMK-ban egészség- és életenergia családi nap, s még annyi minden más, hogy aztán a rendezvénysorozat a Bugacot beirányzó természetismereti túrával záruljon június 5-én. Részletes információk Lángné Nagy Máriától a 484-594-es telefonon.

A MAGYAR NYELV HETÉRE

Az április 26-tal kezdődő hét más mint az év többi hete: a magyar nyelv ünneplésének ideje. A TIT Bács-Kiskun Megyei Egyesülete, a megyei Pedagógiai Intézet, a Piarista Gimnázium, a Kecskemét város önkormányzata és a Magyar Irodalomtörténeti Társaság Bács-Kiskun Megyei Tagozata tisztelettel meghív minden érdeklődőt az április 27-én 9 órakor kezdődő központi rendezvényére, a Piarista Gimnázium dísztermébe. Dr. Szécsi Gábor polgármester megnyitó szavai után dr. Szathmári István egyetemi tanár tart előadást Miért szép a mi nyelvünk? címmel, majd Katona Teréz, a Magyar Rádió vezetőszerkesztője a rádió és a televízió nyelvi állapotáról tesz "jelentést". A rendezvényen a Bányai Júlia Gimnázium diákjai is szerepelnek.

Virágok és könnyek

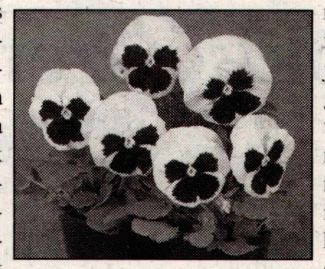

A sokvirágú május eleje ünneplős hangulatú. Anyáknapi ünnepségre készül a gyermekek apraja nagyja. A kamaszok sem átallják megcsupálni az orgonabokrokat. És könnyek futnak a köszöntöttek szemébe, ilyenkor tényleg jó anyának lenni. Május első vasárnapja táján mégis azokra gondolok, akiknek fáj ez az ünnep. Akik a csokrot egy sírhantra viszik. Emlékeznek a szépre, jóra, az elmulasztott lehetőségekre. Ezek a hála és a kiengeszteles virágai. Aztán léteznek még a köszönet virágai. Ezeket a nagymamák kapják. Ott ülnek ők is az ünnepségen, talán a könnyük is hamarabb kicsordul. Ők tudják, hogy miért. Virágot kapnak azok is, akik megpróbálják pótolni a pótolhatatlant: a nevelőmamák, keresztanyuk, nagynénik. Én a virágos május elején azokra is gondolok, akik nem visznek csokrot senkinek. Mert nincs kinek, nincs miért. És azokra is, akik hiába várják a köszöntést, s maguk sem tudják, miért felejtkeztek meg róluk. És hányan élnek, akik elvesztették gyermeküket, s vacog a szívük ezen az ünnepnapon? És hányan, akikbe belemar a fájdalom, mert eszükbe jut, hogy méltatlanok a köszöntésre?

Boldog az, aki ezen az ünnepen csak annyit mond: köszöntlek, anyám! Áldjad sorsod, ha mondhatod. Amíg van kinek, amíg lehet, amíg nem késő.

Mert május első vasárnapján nem minden könny az örömé.

n. m.

Minden magyarok tudománya

Táncsics Mihály máig érvényes intelme

(Bajtai Mária tanárnő írásából)

Táncsics Mihály, aki szláv származású szülők gyermeke, magáról tréfás gúnnyal írja: "Ős szittya magyar vérből eredtem", a reformkori események hatására így nyilatkozik meg: "Nyelvünknek mostani időszakában semmi sem lehet haszontalan, mi csak távolról érintheti is azt. Most kezd nyelvünk lenni." Elmélyültebb tanulmányaitól és első pályamunkájától kezdve "meleg szeretettel" ápolja anyanyelvét, a magyart.

Táncsics egész életén vévigvonul a nyelvészeti érdeklődés és munkálkodás. Megható, amikor ilyen tárgyú munkát alkot vakon, vagy a börtönben; elérzékenyülten olvashatjuk az "Életpályám" című vallomásában, vagy az élete vége felé közeledve is, mint írja: ..."élvezetem e kérdés fejtegetésében foglaltatik: mikor és miként keletkeztek a Bakonyban és környékén létező helynevek."

Megszállottan vallja: "Véleményem szerint csak egyetlen tudomány vagyon, melyet honunknak körülbelül 12 milliónyi felette különböző sorsú lakóitól méltán s jogosan kívánhatni, és ez a magyar nyelv. Ebben magamat lehetőleg tökéletesíteni igyekeztem, igyekszem tovább is".

(Ennél méltóbb gondolattal aligha buzdíthatnánk a határon belül már tízmilliónyira fogyott magyarságot az anyanyelv ápolására. Hogy milyen nagy szükség van ma erre, azt nyelvünk közállapota erősen indokolja. A szerk.)

Győztek: szakmunkások!

A múlt hónap végén Kecskeméten rendezték meg a közlekedési szakmák Szakma Kiváló Tanulója versenyét Kecskeméten. Az ország összes szakképző iskolájából a házi és az elődöntő versenyek alapján 42 versenyzőt hívtak be a döntőre az alábbi összetételben: kilenc autószerelő-, tíz karosszéria-lakatos-, nyolc autófényező tanuló.

Trungel Szabolcs

A verseny megrendezésére a kecskeméti Gáspár András Ipari Szakmunkásképző és Szakközépiskolát kérték föl.

Formádi Attila

A házigazda iskola tanulói kiválóan szerepeltek. Az autószerelő szakmában az első helyet Formádi Attila, a harmadikat Trungel Szabolcs szerezte meg. Autóvillamossági szakmában második lett Csorba Béla, s a fényező-mázolók között ugyancsak "ezüstérmes" lett Hegedűs Ferenc.

A versenyzők soron kívül megkapták a szakmunkás bizonyítványt, természetesen jeles eredménnyel, valamint tárgy és pénzjutalomban is részesültek.

Hagyományteremtő ünnep

Meghívó május 8-9-ikére

Az új széchenyivárosi kápolna, a rendezvény színhelye

- Megpróbálunk egy eredeti széchenyivárosi ünnepet létrehozni, amelyet a Szentcsalád Plébánia és a Széchenyivárosi Közösségépítő Egyesület közösen rendez, és amely nyitott minden jót kereső, jóra vágyó polgártársunk előtt, - mondja Jávorka Lajos, plébános, egyesületi elnök amikor a Köztér olvasóinak figyelmébe ajánlja a május 8-9-ére tervezett két napos eseménysor hírét.

Május 8-án délelőtt 10 órakor ökumenikus istentisztelet nyitja az ünnepséget, Farkas László katolikus érseki helynök, Szabó Gábor református esperes és Kiss János evangélikus lelkész szolgálatával, majd dr. Sárközy István alpolgármester mond ünnepi beszédet. Ezt követően a plébánia különböző csoportjai és a civil szervezetek sátrakat, illetve asztalokat állítanak föl az épülő Szentcsalád templom és Közösségi ház környékén, amelyeknél az érdeklődők tájékoztatást kaphatnak az egész nap folyamán a közösséghez kapcsolódó munkálkodásokról, a csoportok tevékenységéről.

Amikor a hagyományos falusi búcsúk hangulatának lakótelepi meghonosítását tűzték ki a rendezők, nem feledkeztek meg arról sem, hogy a közönséget megvendégeljék: ezért is tervezik, hogy önköltséges alapon lesz az ebéd. S amíg az étel készül, addig fórumon terítékre kerül az, hogy miként működhetnek együtt a lakótelepért, a városért a különböző egyesületek, közösségek. Délután fél 4 órakor a kápolnában Szent István öröksége címmel kezdődik a millenniumi felkészülés jegyében meghirdetett fórum.

Öt órától szabadtéri hangverseny kezdődik kórusok és együttesek részvételével.

Lesz néptánc tanulás, este szolid zenés-táncos vigadalom, tábortűz, néptáneklés, de tíz órára befejeződik a program, hiszen a lakótelep akkorra már elcsendesül.

Vasárnap 10 órakor a házassági jubileumukat ünnepelőket áldja meg Marosi Izidor püspök, 12 órakor szerény agape (szeretetlakoma) lesz, majd a Szentcsalád Plébánia ifjúsági énekkara által vezetett közös énekléssel zárul az első széchenyivárosi ünnep.

A munkáról – tíz év után

Május elsejét a munka ünnepének mondjuk – de korábban általában a bérmunka és a bérmunkások ünnepét értettük alatta. Én pontosan olyan paraszti kisgazdaságban nőttem fel, amilyeneket a rendszerváltozás után tömegével hoztak ismét létre. Tapasztalatból tudom, hogy ott is dolgoztunk annyit, hogy lett volna mit ünnepelni rajta évente legalább egyszer. Nálunk persze akkor is munkával ünnepelték a munka ünnepét: amikor a diktatúra fellazulásával már nem volt muszáj a falusi focipályán felvonulni, iskolai ünnepélyre menni, a kultúrházban vörös nyakkendőben szavalni Juhász Gyula A munkásotthon homlokára című versét, akkor mi rendszerint paradicsomot ültettünk otthon május elsején.

Mindenesetre én munkapárti voltam világéletemben. Később, amikor már lehetett vállalkozni, kiderült, hogy alkalmatlan vagyok igazi, formátumosabb vállalkozásra. Értelmiségi bérmunkásként kezdtem kenyérkereső életemet, és úgy is szeretném befejezni. Egyetlen percig sem kívánkoztam vissza abba a mindent saját kézzel csináló, mindent egyedül intéző, félig önellátó, félig árutermelő kisgazdaságba, ahonnét eljöttem. Láttam azokat a nemzedéktársaimat, akik nem diplomások lettek, csak szakmunkások, adminisztrátorok, vagy akár csak építőipari segédmunkások, hogy mennyivel jobb lett az életük, mint amikor még a földdel görcsöltek. Létbiztonságot találtak, és nem kellett olyasmit csinálniuk, amire alkalmatlanok voltak, ami önálló gazdálkodásukat eleve kudarcra ítélte.

Most mintha a másik végletbe esnénk: a bérmunka megbecsülése enyészett el, s a vállalkozás – legyen az bármekkora, legyen eleve bukásra ítélt és versenyképtelen – presztízse növekedett meg. Nemrégen hallottam a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter főtanácsadója szájából, hogy azért akarják a még megmaradt utódszövetkezeteket törvényekkel tovább korlátozni, mert a munkahasznosítást kívánják támogatni a tőkehasznosítással szemben. Vagyis, azért igyekeznek a megmaradt szövetkezeteket is ellehetetleníteni, hogy további bérmunkás állások szűnjenek meg, és az elnyomott, a tőkehasznosító zöldbárók által kizsákmányolt állatgondozók, szárító és takarmánykeverő alkalmazottak végre a maguk urai lehessenek a nekik juttatott nadrágszíjparcellán. Mindez egy koncentrálódó, egységesülő, versenyelvű világban.

Bár az időpontot a mostani hatalom természetszerűleg nem kedveli, amikor a munka napját ünnepeljük, igenis belefér az ünneplendők körébe az a sok tízezer ember is, aki visszakényszerült a földhöz – és kénytelen majdnem mindent a saját két kezével végezni, ha nem akarja, hogy minden hasznát elvigye a gépi munka díja, az agrárolló kinyílása, a piaci bizonytalanság.

Ma megint olyasféle helyzet van a világban, mint amikor a munka ünnepét először kezdték megünnepelni: csak ez az egy nap a munkáé – az összes többi a tőkéé. Bár nincsenek pontos adatok, vagy ha vannak, nem hozzáférhetőek, de az bizonyos, hogy a világban a munkajövedelmek a hetvenes évek dereka óta nem növekednek – a tőkejövedelmek annál inkább. A nemzetállamok kormányai, ha be akarnak kerülni a globális világ vérkeringésébe, a nemzeti vagyon mellett, vagy ha az már elfogyott, a munkavállaló lakosságuk reálbérét árusíthatják ki. Erről folyik a vita a Bokros-csomag megítélése körül is: igaz, a Bokros-csomag nélkül nem állt volna helyre a makrogazdasági egyensúly. Csakhogy a Bokros-csomag 14 százalékos reálbércsökkenést hozott, és ebből a megindult gazdasági növekedés alig pótolt hármat-négyet, amikor már megint újabb csomagot emlegetnek, s nem elképzelhetetlen, hogy valamilyen polgári körítésben meg is kapjuk.

Ennek a mostani május elsejének ez a fő kérdése: hát mi már akármilyen kormányt választunk, és akármennyit dolgozunk – a termelékenység fele a nyugat-európainak, a fizetés a 20 százaléka - reálbérek, az életszínvonal, a belső fogyasztás 10 évvel a rendszerváltozás után sem közelíti meg az 1989-es szintet?

Írta: Tanács István

Püspökké szentelve

Dr. Bábel Balázs püspöki jelmondata: Pro regno Dei. Magyarul: Az Isten országáért.

- Mi alapján választotta ezt?

- Az újmisés jelmondatomat alakítottam át: ..."elsősorban az Isten országát és annak igazságát keressétek" (Mt 6,33). Doktori értekezésemet annak, idején a hegyi beszédből írtam. Az egész Szentírásnak és Jézus tanításának vezérlő eszméje az Isten országának meghirdetése, és az azon való munkálkodás Ez az az ország, amely nem terület: itt a földön elkezdődik és ott valósul meg, ahol Isten törvényei szerint élnek. Ott, ahol Isten útján járnak az emberek, a mindennapok küzdelmeivel, munkájával és örömeivel az Isten országát építik.

Új feladatkörömmel, szolgálatommal én is ezt az "országot" szeretném építeni.

Bábel Balázs Kalocsa-Kecskeméti koadjutor érsek püspökké szentelése után áldoztat

(A Keresztény Élet című hetilap közlése alapján.)

Hat kép - öt hír

A Költészet Napján ismét megtelt a terem a Katona József könyvtárban. Tóth Menyhért festőművészről irt könyvét Supka Magdolna művészettörténész élményszámba menő, élvezetes esten mutatta be, Simon Magdolna és képek társaságában. Végezetül Ramháb Mária igazgatónő az Autóüveg Kft ajándékát, Bodri Ferenc festő Nagy László versillusztrációját vette át.

A nemrég nyílt Rákóczi utcai Kortárs Galériában Bodri Ferenc festőművész képei láthatók. A bemutatott alkotások megvásárolhatók. A képen a kiállítás megnyitója, pohárköszöntöt mond a művésztárs, Benes József. Mellette - mögötte Bodri Ferenc és képei.

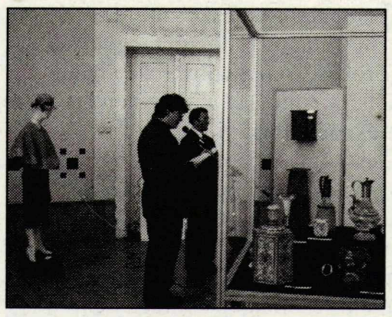

A Kecskeméti Képtárban ifj. Gyergyádesz László nyitotta meg a XX. század első felének kecskeméti iparművészetét reprezentáló kiállítást. (balra)

A Dán Kulturális Intézet egyben a kecskeméti művészetek és művészek otthona is. A legutóbbi kiállításon festők, szobrászok, fotósok önarckép-vallomásait láthattuk. A megnyitó, mint mindig, rendhagyó és vidám volt. *(fent és jobbra)*

Kevés olyan kulturális rendezvény van a városban, ahol ne találkozhatnánk egy komoly középiskolás fiatalemberrel. Hogy idejéből a tanulásra is jut valamennyi, bizonyítja, hogy a megyei történelemversenyt is ugyanő, Székely Gábor (képünkön) nyerte, a Kecskeméti Református Kollégium Gimnáziumából. Tanára dr. Sárközy István.

Munkamegosztás a rendőrség és az önkormányzatok között

A nyolcvanas évek legvégén módomban állt több megbeszélésen, konferencián részt venni, amelyek témája az volt: legyen-e Magyarországon is - több nyugati állam példája alapján - önkormányzati rendőrség, azaz működjön-e párhuzamosan egy helyi hatáskörű és egy vertikálisan felépített, központi vezetésű rendőrség. Akkor az a döntés született, hogy a legtöbb körülmény - amelyeket terjedelmi okok miatt nem áll módomban itt és most felsorolni - amellett szól, hogy maradjon meg az egyetlen, egységes rendőrség, az önkormányzatok csak részleges, nem rendőrségi, de rendészeti jellegű feladatokat kapjanak. (Ehhez képest azért az önkormányzati törvény kifejezetten felelőssé teszi a képviselő-testületeket a települések közbiztonságért)

Azután az élet - mint már oly sokszor - ebben az esetben is rákényszerítette a szakembereket, hogy vizsgálják felül álláspontjukat. Ismét napirendre került a kérdés, vajon a közbiztonságért folytatott küzdelemben melyek azok a feladatok, amelyben a civil szféra a korábbinál nagyobb szerepet kell hogy kapjon. Kell, mert a 90-es évek megnövekedett bűnüldözési feladatai a rendőrségre olyan terhet rónak, amelyek miatt a megelőzésre és a közterületek rendjének felügyeletére, a klasszikus járőrtevékenységre, a „lakótelep rendőre" körzeti megbízotti szolgálatra egyre kevesebb erőt tud koncentrálni a rendőrség. Ez nem szégyellni való körülmény, ezt az élet alakította így és a politika, amely évtizedeken keresztül nem adta meg a rendőrségnek azt a technikai és személyi fejlesztést, illetve az ezekhez szükséges pénzügyi fedezetet, amelyekkel követni lehetett volna a bűnügyi helyzetet. (Sőt bizonyos vonatkozásaiban feltétlenül megelőzni is.)

A megoldás nem a különböző specializált rendőrségek létrehozása. Ezt szemléletesen bizonyította a Központi Bűnüldözési Igazgatóság létrejötte és visszaolvadása a rendőrség egységes szerkezetébe. A mi országunkban - nagyon sok történelmi és szakmai ok miatt - nincs szükség több bűnüldöző rendőrségre. Egyetlen jól kialakított bűnüldöző szervezet kell, amelynek viszont mind a személyi összetétele, mind a technikai felszereltsége megfelel a kor követelményeinek. És még egy alapvető feltételnek meg kell felelnie: legyen bűnüldözési koncepciója. Legyen meg az, hogy mit akar és azt hogyan akarja elérni.

És mi marad az önkormányzatoknak? A helyi megelőzési és rendészeti feladatokból egy nagy csokor. A jelenlegi koncepció szerint a rendőrség igazgatás-rendészeti feladatai jelentős részét átadja az önkormányzatoknak. Jelenleg is az önkormányzatoknál működnek a közterület-felügyelet - jelenleg éppen megújítás, átalakítás alatt álló jogi helyzetben -, a mezőőrség, amely rendkívül hatékonyan szolgálhatja a külterületeken a helyi közbiztonságot, a polgárőrség, amely még mindig keresi helyét, szerepét, de tagadhatatlanul komoly fegyver lehet a település közbiztonságáért folyó küzdelemben, a közterületi fegyveres-formaruhás vagyonőrség, amelynek tagjai önállóan, vagy rendőrrel szolgálatot teljesítve jelentősen növelik a közrendet a közterületeken és javítják a vagyonbiztonságot.

A megelőzés feladatai közül különösen az ifjúságvédelemben, a vagyonvédelmi és közlekedési propagandában vannak olyanok, amelyekre a rendőrségnek egyszerűen nincs ideje és energiája.

Nem az a lényeg, hogy minek nevezem azt a szervezetet, amelyet a felsoroltak ellátására összeötvöztünk. Kiskunhalason Városi Rendészet a neve és együttműködik a rendőrséggel azért, hogy a város közbiztonsága javuljon. A Városi Rendészet kísérlet, annak összes kockázatával, pozitív és negatív kísérőjelenségeivel együtt. Az önkormányzati „rendőrség" nem kap és ne is kapjon a hagyományos rendőrség klasszikus bűnüldöző feladataiból és értelemszerűen hatásköreiből sem, de hatékonyan kitöltheti az űrt, amely a rendőrség túlterheltsége és egyéb okok miatt a bűnmegelőzés frontján kialakult. Az önkormányzatok és a rendőrség között kialakítható újszerű együttműködés mindenképpen nagyobb eredménnyel kecsegtet, mint a rendőrség gépkocsijaiba évek óta az önkormányzatok által bepumpált benzin.

dr. Kastyják János

Kecskemét város rendőrkapitányát, **dr. Szőllősi Gyula** alezredest is megkérdeztük a témáról.

- Ismerem a kiskunhalasi törekvéseket és tetszik az ötlet. Kecskeméten jelenleg csak a polgárőrséggel van hasonló - jó és mindennapos - munkakapcsolat. Várjuk a mezőőrség megalakulását és a velük való együttműködésre a kezdeményezést. Fontos lenne azért is, mert nálunk a bűnelkövetések aránya eltolódott a külterületek felé. Ennek visszaszorításában, illetve a felderítésben minden újabb segítség jól jönne.

Személyesen én, és a kapitányság vezetése is, elkötelezett és nyitott az ilyen ügyekben.

Tiszta, pormentes Kecskemétet!

Nincs senki, aki a címbeli óhajtás ellenkezőjét szeretné. Ennek dacára a város poros, szemestes, sok helyen kopott. Legfeljebb csak a tavaszi eső mossa tisztára és a fák, bokrok rügyezése fájdalomtapasz a lakókörnyezet sebeire.

A Tavaszi Fesztivál vendégváró Kecskemétje összekapta egy kicsit magát, de hogy a folytatás se maradjon el, dr. Szécsi Gábor polgármester sajtótájékoztatót hívott össze. Bejelentette: a költségvetés módosításával a Foglalkoztatási kht létszámának megduplázásával, valamint a Városgazdálkodási kht-nak a meglévő gépek üzemetetési költségeihez, úgynevezett alapítási kölcsön formájában, hozzájárulva hadat indít a szemét ellen. Sőt, a polgárok makacs szemételhelyezési stratégiáját megváltoztatni nem tudván, néhány illegális szemétlerakóhelyet legalizáltat, úgynevezett hulladékudvarrá alakítva azokat.

De apellál a polgárok lelkiismeretén túl az intézmények, iskolák környezetvédő szorgalmára is, versenyt hirdetve a rendcsinálásra. A szükséges eszközöket is rendelkezésükre bocsátják, s az értékelésre összeverbuvált bizottságok 100-150 ezer forint fejlesztésre fordítható jutalmat ítélnek oda a legbuzgóbbaknak.

A közterület-felügyelők számát növelik, tízről tizenötre, s ha az utcatisztítók száma is eléri a harmincnégyet, akkor a százezer lakosú város rendjéért már majd félszázan munkálkodnak.

Tettenérés! Leviczky Cirill önkormányzati képviselő a város tisztaságáért már megtette a kezdő lépést, amikor Bús Csaba fotoriporter kamerájával megörökítette a szemétgyűjtő akcióját. A példa követhető, fotográfus nélkül is!

Aki követte a számokat, az tisztában van azzal, hogy ennyivel sem jutunk az ötről a hatra. Hacsak Kecskemét polgárai nem kapnak söprűre, lapátra - már ami a saját házuk elejét illeti, - s nem csinálnak rendet a környékükön. Vonatkozik a biztatás a cégek telephelyeinek rendbetartására is, mert ha nem, akkor jön az irgumburgum helyett a szankció.

Nomármost egyetértve a tegyünk meg mindent a tiszta, parlagfűmentes Kecskemétért igyekezettel, azért bátorkodom megjegyezni: majd három évtizedes újságírói praxisom idején egyetlen közigazgatási éra sem szorgalmazta a "miként rondíts saját városba" mozgalmat. A város meg olyan volt, amilyen. S nem lesz tisztább a büntetések kilátásba helyezésével sem.

De: ha a járdák, utak gödreibe beleszáradó sarat nem szitálja porrá a szél, ha a közparkok füvét rendszeresen kaszálják, locsolják, ha a locsolóautó nem évente egyszer fut végig a fő utakon, ha a mellékutcákon nem a sár az egyetlen útburkolóanyag, akkor, talán...

Az sem ártana, ha a közterekre killáncolt padok után megjelennének a célszerűen elhelyezett szemétgyűjtők, mégpedig olyan kivitelezésben, amelyek a jókedvű fiatalság csínyjeinek is ellenállnak, s reggelente nem kiborogatva díszítenék változatos tartalmukkal a városközpontot. S ha már a vágyaknál tartok: a legszebb az volna, ha a guberálók nem turkálnák szét az ürítésre kitett kukák tartalmát. Ámbár az én legeslegszebb álmaimban kukázók sincsenek. Bárcsak erre is születne végre egy jó költségvetési tervmódosítás!

n. m.

Kecskeméti közéleti lap
Köztér

ISTEN TENYERÉN

Három napos lelkigyakorlat színhelye volt március 24-26 között a kecskeméti Nagytemplom, melyet Farkas László érseki helynök meghívására Csató Béla marosvásárhelyi főesperes vezetett.

A helynökség szolidan berendezett emeleti vendégszobájában beszélgetünk a főesperes úrral.

- Marosvásárhely előtt Ön Sepsiszentgyörgyön volt plébános. Ez még a rendszerváltás előtti keményebb időkben volt és szinte hihetetlen, hogy az ottani kilenc év alatt sikerült létrehoznia több plébániát és katolikus templomot is épített. Hogyan sikerült ezt megvalósítani?

- Nem volt könnyű és igen sok konfliktus adódott ebből, de közös igény hozta létre mindezt. Sepsiszentgyörgyön a század elején még nagyon kevés katolikus hívő élt, de századunkban számuk szépen szaporodott, így szükség volt templomra és plébániákra. Az építkezés városi segítség nélkül, adakozásból, közös munkából és külföldi támogatásból valósult meg. A legfontosabb azonban, hogy mellettünk volt több száz imádságos lélek, akik naponta imádkoztak az egyházért és a szó szoros értelmében kiimádkozták a templomot. Szinte hihetetlen, hogy nekem ott minden sikerült, ez az isteni kegyelem és gondviselés megnyilatkozása volt számomra, ez a tapasztalat

Csató Béla a lelkigyakorlaton

Templomépítők. Jávorka Lajos plébános a jelenlegi állapotában bemutatta a széchenyivárosi templomépítést Csató Béla marosvásárhelyi főesperesnek.

éltet és erősít azóta is.

- Gondolom erre szüksége is van, hiszen Marosvásárhelyen is óriási feladatot vállalt fel és már befejezés előtt áll egy katolikus ifjúsági közösségi ház építkezése.

- Nem várhatunk tétlenül. Márton Áron tanítványaként már a szemináriumban belém ivódott a népművelés, a közművelődés fontossága. Pédaként beszélt a dán népfőiskolákról. Városunkban működik a II. Rákóczi Ferenc Katolikus Fiú Gimnázium és működik egy leány gimnázium, melyet a Ferences rendi nővérek működtetnek. A fiatalokkal való törődés szükségessége indított a nagy vállalkozásra, létre hozni egy olyan egyházi intézményt, amely nyitott minden jó szándékú ember előtt. Ennek Erdélyben hagyományi vannak. A művelődés mellett persze a keresztény lelkület építése és továbbadása a legfontosabb. Ha sikerül felnevelni egy keresztény szellemű generációt, az képes lesz a hitet és a keresztény értékeket tovább sugározni. Ez az igazi feladat, hiszen a hit személyes döntés kérdése. A személyes döntést semmi nem helyettesítheti. A mi feladatunk, hogy próbáljuk tisztán megélni az igét, hiszen a fiatalok nem fogadják el a félmegoldásokat és ha ellentmondást tapasztalnak a hirdetett eszme és a megélt valóság között, az rendkívül romboló hatású tud lenni.

- Hogyan lehetne összefoglalni a három napos lelkigyakorlat programját?

- Az első nap témája a szentháromság, a Szentatya által meghirdetett három szent év. 1997 a Fiú éve volt. Jézus Krisztus látható módon tanúskodott Istenről és Isten szeretetéről. „ Aki engem lát, látja az Atyát is mert egyek vagyunk." Isten szeretete állandó és nem csak a jókra és a tisztákra vonatkozik. Jézus szenvedésének lényege, hogy önként vállalta az emberi sorsot, általa Isten részt vállalt a szenvedésben. Küldetésünk, hogy Krisztus példáját követve mi is bemutassuk másoknak Istent. 1998-ban Szentlélek évét éltük, aki már a fogantatástól kezdve közreműködött és segített kiteljesíteni a megváltás művét. Fontos, hogy életünk során felismerjük a Szentlélek hangját. 1999 az Atya éve. Az Atya a teljesség és minden csak eszköz, hogy minket hozzá vezessen. Ő a gyengéd, óvó-védő megtartó erő. Tapasztalhatjuk, hogy a gyenge ember gyakran erőszakos és kegyetlen. A gyengédségben hatalmas erő lakozik. Isten gyermeke tehát biztonságban élheti életét. A második nap Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén a Boldogságos Szűznek az Istenséggel való tiszta kapcsolatáról szól, a harmadik nap pedig az egyházról, a közösségről. Az egyházról amely egyrészt isteni, másrészt személyes síkon jelenik meg és feladata, hogy összhangot keressen az anyag és a spiritualitás között.

A feladat nem könnyű, hiszen Aquinói Szent Tamás egész életét áldozta erre és mégsem sikerül megteremtenie. Isten kegyelme azonban végtelen, a reménytelenség, a depresszió a hitetlenségből fakad. A mi Istenünk gondoskodó Isten, mitől félhetnénk hát Isten tenyerén?

Balanyi Károly

A megszabadulás emlékére

Kecskemétet 260 éve érte el a nagy pestisjárvány, amely szinte letarolta a város lakosságát. A félelmetes fertőző betegség nem válogatta áldozatait, szegényeket, gazdagokat egyaránt pusztítva terjedt az egész országban. A járványtól való megszabadulás emlékére szerte az ország városaiban, így Kecskeméten is, az ún. Szentháromság szobrokat állítottak föl. Április 24-én délelőtt 10 órakor a kecskeméti Szentháromság szobornál ökumenikus istentiszteleten emlékeznek meg az áldozatokról. Ma már nem kell tartanunk az 1739-es tragédiához hasonló járványtól, hisz a pestis a legyőzött betegségek közé tartozik. Nem véletlen viszont az a félelem, amely a biológiai fegyverek ördögi kitalálóit övezi, mert információk szerint a pestis baktériumot is "bevethetőnek" tartják az emberiség elpusztítására.

Szép szavak, nehéz gondok

'99 - az idősek éve

A Városháza dísztermében ünnepélyes keretek között, Harrach Péter szociális és családügyi miniszter részvételével kezdődött az idősek éve Kecskeméten. Dr. Szécsi Gábor polgármester nyitóbeszédében arról szólt, hogy a város készülő középtávú programja financiálisan is szorgalmazza a nemzedékek együttélését, mivel a múlt és a jelen nemzedékének együtt-gondolkodásából fakad a jövő generáció sikere. A miniszter is biztosította a hallgatóságot, hogy "családban gondolkodnak", a kormány a gyermekeket nevelőket és dolgozni akarókat támogatja. Merthogy: "az öregek a gyökerek".

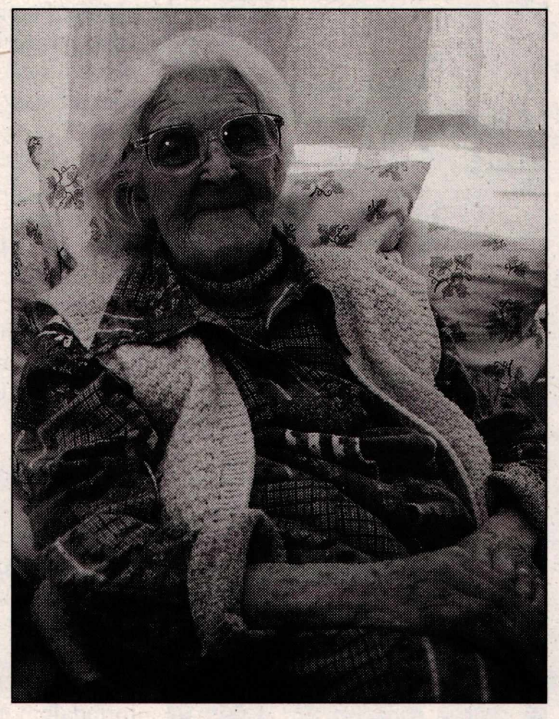

Már-már úgy tűnt, hogy irodalmi matinéra gyűlt össze az egészségügyi és szociális szférából összehívott, valamint az érintett korosztály képviselőit is egybefogó közönség, de dr. Szűcs Attila professzor, a megyei kórház osztályvezető főorvosa más oldalról közelítette meg a témát.

Ne feledd! Csak az nem öregszik meg, aki fiatalon meghal.

Alaptételként kimondta: az egyéni sorsokat a gazdasági-társadalmi összefüggésekből nem lehet kiragadni. Az előző generációk nevelésben elkövetett hibák, a fiatalok polarizálódása jelenleg beláthatatlan helyzetet teremt az öregek számára. A fiatalok ugyanis az öregséget azonosítják a szegénységgel, amit viszont elutasítanak. Ennek egyenes következménye az, hogy lenézik az anyagiakban nem sikeres "ősöket". Sőt, még szégyennel is tölti el őket, hogy azok csak "ennyire" voltak képesek.

A nagy kérdés most az, hogy a "bérbeadott gyermekű", kétkeresős család mindig fáradt szülői milyen öregségre jutnak.

Nagyon ne áltassuk magunkat!

A korosztályi elkülönülés minden eddiginél markánsabb. A fiatalok kommunikációs mássága még kevésbé volna áthidalhatatlan, de az, hogy a mai idős nem követésre érdemes minta, már inkább: hisz szegény is, meg komcsi volt, aztán nem internetezik, meg nyelvet sem beszél... Ráadásul az ország lélekszámának jelenleg 20 százalékát, de húsz év múlva már egynegyedét teszi ki idősek generációja. S ha a fiatalok hozzáállásában, most, a 24. órában nem következnek be változások, akkor az életkorral együtt nő az elmagányosodásuk, amelynek következménye az életkedv csökkenés, a depresszió, a betegségre való hajlam, ami folytatódik a megbetegedések sorával. Ez a test. De jönnek a lélek betegségei, a személyiségváltozás, az emlékezet romlása, a tudatzavar. Ráadásul a kezeletlen problémák orvoslási költségei is növekednek, s mindegy, hogy a sejtek burjánzása (daganatos betegségek), vagy a sejtek elhalása (Altzheimer kór) következik be, de az öregnek - annyi. És annyi amennyi a időskorúak, a fogyatékosok, a pszichiátriai és szenvedélybetegek befogadására fenntartott intézeti helyek száma.

Sőt, a szociális és az egészségügyi szféra sem fedi le egészen a "valót". Mindebből az következik, hogy maradjon az idős ember a családban, (és akkor most szó se essék a családok vészhelyzetbe kerüléséről!) mert az még talán elkerülhetővé teszi a sötét kifejletet.

Szűcs professzor nem arról híres, hogy álomvilágban él. Most is azt mondta: a fiatalok nézőpontja nemigen fog változni. Marad tehát az önvédelem: az egyén ne fogadja tényként a ráváró helyzetet: készüljön föl az idős korra. Ennek irodalma van, tisztázhatók az alapvető fogalmak.

A politikának meg az a dolga, hogy az ellátó családokat támogassa. De az egyedül élni képeseket is! Aki pedig sem ide, sem oda nem tartozik, annak gondozásához a feltételeket teremtse meg. Az öregek meg vegyék tudomásul, hogy nem a világ állt a feje tetejére, az öreg az, akinek méltósággal ki kell vonulnia belőle. Viszont az egyáltalán nem mindegy, hogy ez miképpen sikerül. Az öregek évének megnyitása után a közönség egy-egy szál szegfűvel a kezében szépen kiballagott a Városháza dísztermében, indulván dolgára. A tudósító abban bízik, hogy az öregeknek ajánlott aktív életmód vonatkozik a tisztségviselőkre is, azaz a közszolgák - az utcai szociális munkásoktól a családban gondolkodó miniszterig -, akár lehetőségeiken túl is aktivizálódnak. S az idősek évének múltával is.

Írta: Nagy Mária

Horog és kereszt

Nem horogkereszt, és nagyon remélem, hogy nem is szándékos kínzásról van szó – „csak" emberi felelőtlenségről.

Számomra az egész úgy kezdődött, hogy rászóltam a srácokra: „Muszáj bántani azt a madarat?!" Kiderült, ők azért dobálják apró fadarabokkal, hogy jöjjön le a fáról, mert a csőrében három horog (!) van, és állatorvoshoz vinnék: gyógyíttatni akarják saját kis zsebpénzükön. (Horgászhorog és kék kereszt – s mindez húsvét előtt történt, nyugodtan asszociáljon bárki másfajta keresztre, emberségre, együttérzésre, szeretetre is!) Először egy fa alatt látták meg a rigót. A lábára is rá volt tekeredve a zsinór. Bevitték már egyszer az állatorvoshoz, de onnét kiröppent. Így hát belecsöppentem én is a „vadászatba". Azonban hiába álltam bakot a srácoknak, hogy föl tudjanak mászni a fára, a kis áldozat mindig arrébb repült. Minden igyekezetünk hiábavalónak bizonyult, pedig a horgokkal a csőrében még szabadon is elpusztult volna a madárka, ráadásul sok szenvedés után.

Végül dr. Szappanos Bertalan állatorvos cserkészte be – lepkehálóval. (A doktor úrral – én vagyok rá a tanú –, a szó szoros értelmében madarat lehetett fogatni.) Utána az Akadémia Állatorvosi rendelőben rajta kívül még két kollégája, dr. Tamás Gergely és dr. Schindler Gábor (utóbbi egyenesen Székesfehérvárról), összesen tehát három állatorvos tüsténkedett a kismadár megszabadításán és gyógyellátásán. A horgokat így is csak a szomszédos üveges mester, Szilaj Zoltán segítségével és harapófogójával tudták nagy nehezen eltávolítani. Nemcsak én, hanem madármentő hőseink, a hatodik osztályos Lengyel Laci és Szabó Zoli is ki akarták fizetni az állatorvosi kezelést, de az nekünk nem került pénzbe.

Lengyel Laci és Szabó Zoli az igazgató úrral a madármentésen

Ám ezt követően még néhány napig ápolnunk kellett a kis rigót (sebfertőtlenítés). Jobb híján bevittük a planetáriumba. (Egyébként a „Környezetünk Állataiért" Alapítvány is a Kecskeméti Planetáriumban alakult meg.)

A fő problémát az jelentette, hogy a rigó nem eszik fogságban, így viszont két napot követően könnyen elpusztulhat. Nem volt könnyű megetetnünk, megitatnunk, valamint fertőtleníteni a csőrén és a nyelvén tátongó lyukat. Laci és Zoli rendszeresen bejártak a kis rigót gondozni, sőt munkatársaim is segítettek. A kis beteg eleinte meg-meglógott a kezükből, az iroda tele lett tollakkal (és gilisztákkal). Olyan pici a csőre, hogy csipeszszel képtelenség volt etetni. Végül kitaláltuk, hogy szívószállal fújjuk bele a kaját. (Itatni könnyebben lehetett azzal az injekciós fecskendővel, amit az állatorvosi rendelőben kaptunk, csak hát szegénynek a víz fele kifolyt a csőréből, a horgok ütötte lyukon.)

Amikor elérkezett a nagy nap, felgyógyult kedvencünk szabadon engedésének a napja. Reggel még utoljára elláttuk a sebeit és biztos, ami biztos, még utoljára megetettük, megitattuk. Ekkor szólalt meg először. Még nem nagyon tudunk rigóul, csak sejtjük, hogy tiltakozott, de nagy öröm volt számunkra, hogy már „gagyarászott". Lehet, hogy azt mondta: „köszönöm, már elboldogulok magam is."

Valóban, amikor elengedtük, rövid terepszemle után máris elkezdett csipegetni, nyilván finom bogarakat – abban van a vitamin. Kisvártatva azt is megtudtuk, hogy tojó, ugyanis egy hím rigó a közelébe repült és elkezdte tenni neki a szépet.

Egyébként Lacira, aki a dobozt kinyitotta, hogy a kis rigó kirepülhessen, rászólt egy éppen arra kerékpározó néni, hogy „Ne bántsd azt a madarat!" Ha tudná, hogy ezek a srácok mennyire nem bántották!

Sok rossz történik a világban, de vannak rendes emberek is.

Hiszem, hogy egyre többen.

Írta: E. Kovács Zoltán, a planetárium igazgatója

Egy hír - két kép

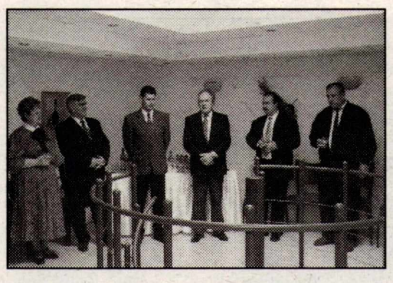

A Pólus Rónában végre igazi hazai (kecskeméti) ízekre is talál most már a betérő. A vendéglátó szakmában elismert, és nagyszerű sportmenedzserként is tisztelt Szabó István - feleségével a kép bal szélén - Kis Szőlőfürt néven nyitott hangulatos kisvendéglőt.

• • •

A közelmúltban sok látogatót vonzott a Kertészeti Főiskolára a Piac-Marketing Üzletközpont által rendezett mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítás, az Aranyhomok Expo. A felső képen a főtámogató Zephyr Kft standján az ügyvezető Bélay Gyula (baloldalt) kollégáival. Az alsó képen az Inwest Kft termékeivel Gárdonyi Zoltán cégtulajdonos.

• • •

Hagyományos, a nyár előtt nagy érdeklődést kiváltó, sikeres kiállítás volt az Erdei Ferenc Művelődési Központban a Tourex '99 idegenforgalmi bemutató, a County Press Kft. szervezésében.

ARCOK ÉS VALLOMÁSOK

Naponta érzem a munkám értelmét

Tövis Ferencné nyugdíjas főiskolai tanár. Kecskeméten egy fás, virágos kertesházban él. Gyakran emlékezik vissza csaknem félévszázados itteni életének történéseire, a munkában töltött évtizedek sok örömet adó, olykor keserű eseményeire. A hírös városban született 1932-ben. Több rangos kitüntetés tulajdonosa.

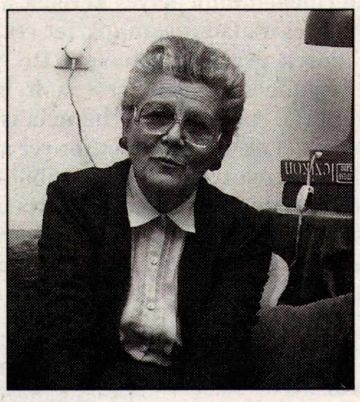

- Hogyan kezdődött?

- Kiszombor, Szeged, Kiskunfélegyháza előzte meg a kecskeméti éveket, az életre való felkerülés során.

- Fiatalon felelős beosztásba került. Mit jelentett ez akkor, az 56-os forradalom utáni években?

- Gyönyörű időszak volt. Mint megyei óvodai szakfelügyelő, az akkori légkörben is szabadon végezhettem a dolgomat. Bács-Kiskun száznál több óvodájában mindenütt megfordultam, segítettem, ahol tudtam tanácsokkal, észrevételekkel, és olykor a munkájuk elé emelkedő akadályokat igyekeztem mások segítségével elhárítani.

- Mi a legemlékezetesebb azokból az évekből?

- Akkor lettem megyei felügyelő, amikor megjelent a központi tanterv. Ennek bevezetését, megvalósítását alkalmam volt segíteni, elfogadtatni, megszerettetni. Figyelni, mérni, elemezni kellett az eredményeket. Közben rendszeresen előadásokat is tartottam.

- Hogyan fogadták az érintett szakemberek az Ön akkori szép törekvéseit?

- Bizony sokszor az a vád ért, hogy sokat követelek. Ám legtöbb helyen elfogadták a segítséget, szívesen vették át a javaslatokat.

- Közben írt is...

- Igen, de kizárólag szakmai cikkeket, leginkább az Óvodai Nevelés című lapban.

- Időközben újabb diplomát is szerzett.

- Igen, történelem - pedagógiai szakon.

- S közben volt vezető óvónő is...

- Nem bántam meg. Sok - sok tapasztalatot szereztem azon a helyen is. Amikor később a képzőben tanár, majd igazgatóhelyettes lettem, sokat jelentett a munkámban ez a rövid kitérés.

- Mit gondol a mai óvodai hálózatról?

- Magukra vannak utalva. Az egész meglehetősen heterogén. Ennek személyi és anyagi okai is vannak. Az irányítást átszervezték, a jövőnek csak a körvonalai látszanak. Sokan felteszik a kérdést: helyes az, hogy gyermekintézményekben kirakodóvásárt rendeznek, szerveznek? Nos, lehet, hogy anyagi okok miatt erre kényszerülnek. Nem elitélően mondom, de ez a tény egészségügyi és nevelési szempontból egyaránt káros. Miközben a nevelő és a szülő olcsóbban juthat mondjuk ruhadarabokhoz, addig a gyerekre nem éppen áldásos hatással van a látvány. Ezen jobban el kellene gondolkozni az illetékeseknek. A helyi és a felsőbb vezetőknek egyaránt.

- Ennyi gazdag tapasztalat, tartalmas év után, mint nyugdíjas, mit üzen a kezdő nevelőknek?

- A gyereket mindig, minden körülmények között önálló személyiséget nézzék. Ne csupán a gyermekek őrzése legyen a fő feladat, hanem a nevelés, és megfelelő mértékben az oktatás legalább annyira. Látni kell mindig a gyermekben is az egész embert, s a tapasztalatok alapján azt gazdagítani, szépíteni, színesíteni a lehetőségek szerint. És végül az érzelmi nevelésről egyetlen percben sem szabad megfeledkezni. Tudom, hogy mindez nehéz, mert sokféle igénynek kell megfelelni, eleget tenni, de higgye el mindenki, hogy megéri.

- Hallgatva Önt az az érzésem, hogy az előbb elmondottak nélkül igazi nevelésről, pedagógiáról nem beszélhetünk.

- Teljes mértékben egyetértek.

Írta:
Varga Mihály

Kilencvenegyéves versmondó

Bakonyi Lászlóné, a Kecskeméten, a Nyíri úti nyugdíjas házban élő versmondó asszony április 6-án töltötte be a kilencvenegyedik életévét. A kedves, sokak által Manci néniként ismert idős hölgyet valamikor Keresztúry Dezső tanította a versmondásra. A Margaréta otthon Őszikék nyugdíjas klub műsorainak kedves színfoltja és szereplője. Versmondó pályafutása a nyugdíjas évekkel nem ért véget. Az idősek Ki mit tud versenyén igen sok díjat nyert. A Bács-Kiskun megyei Költők és Írók Baráti Körének tiszteletbeli tagja.

Dacára magas életkorának mindig bizakodó, és a helyi televízióban, rádióban még mindig vállal szereplést.

- Csak az a baj, hogy a lábaim sokszor nem akarnak engedelmeskedni.

A hangja kellemesen csengő, csodálatos magyarsággal és átéléssel mond Petőfi, Arany és József Attila verseket, székely balladákat. Könnyeket tud csalni a szemekbe, és mosolyt varázsol az arcokra.

Köszöntjük születésnapja után is!

Akik ismerjük és szeretjük - s reméljük, hogy most a Köztér jóvoltából mind többen éreznek így - bizakodunk abban, hogy még a századik születésnapján is köszönthetjük ezzel a kéréssel:

- Tessék egy verset mondani nekünk...

K.I.J.

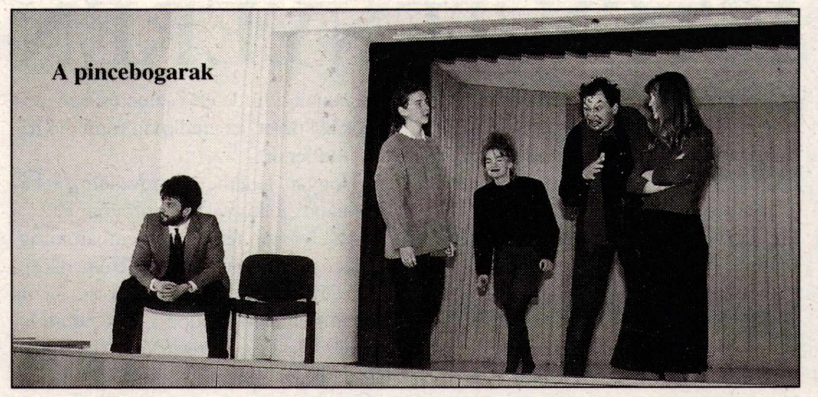

A pincebogarak

Református fiatalok színházi találkozója

Református Fiatalok Színjátszó Találkozóját első alkalommal rendezték meg, s külön öröm, hogy éppen Kecskeméten. A szervezők ahhoz a reformációban megjelenő gondolathoz nyúltak vissza, amely szerint az evangéliumot, az Isten örömhírét nem csak a szószékeken, és nemcsak a lelkészek hirdethetik, hanem más módon is - például a színpadról. A XVI. században ezért is írtak sok-sok színdarabot a reformátor lelkészek, tanítók.

Így népesítette be az ország minden részéből, sőt a határon túlról érkezők serege az Újkollégiumot, és énekelhette közösen a Fodorné Ablonczy Margit vallástanár által betanított éneket. A találkozót dr. Hegedűs Lóránt, a Dunamelléki Egyházkerület püspökének áhítata és dr. Szabó Gábor Bács-Kiskunsági esperes köszöntő szavai nyitották meg. Ez után egy pesti gyülekezet fúvósainak zenéje töltötte be a terem minden zugát, majd a kecskemétiek díszelőadása következett: Pincebogarak címmel. A találkozón nem volt semmiféle versengés, viszont három kategóriában - bibliai jelenet, egyházi ünnephez kapcsolódó darab, szabadon választott téma - lehetett bemutatkozni. Az első kategóriában a Kecskeméti Református Általános Iskola is bemutatott egy darabot: A nagy vacsora példázatát.

A találkozón résztvevő háromszázötven fiatal a nap végére megfáradtan, de élményekkel gazdagon térhetett haza.

Az Újkollégium folyosójának falán a találkozó idején megtekinthető volt a Kecskeméti Református Ifjúsági Egyesület által meghirdetett országos fotópályázatra beérkezett alkotásokból kiválasztott nyolcvan legszebb kép.

Írta: Bölcsföldi András
ifjúsági lelkész

Mérgek és ellenszerek

Dr. Gulyás Lajos 70 éves

Bizonyára sokan ismerik. Minden bizonnyal szűkebb és tágabb körben: a városban, a megyében, sőt országosan is. De vajon - túl a baráti-családi ünneplésen - hogyan fogják őt köszönteni hetvenedik születésnapján, ezt a szerény, csendeshalkszavú tudós orvost? Dr. Gulyás Lajos közel fél évszázada - 46 éve - gyakorló orvos. A szegedi belklinikai, majd csapatorvosi és győri honvédkórházi szolgálat után, 35 éven keresztül a kecskeméti Honvédkórház (ma Repülőkórház) belosztályán dolgozott, 1992. december 1 - ig.

Ez évben betöltötte a hetvenedik életévét. Ebből az alkalomból kérdeztük életéről, munkásságáról, szakterületéről, kutató munkája felől. Származása, gyermek- és ifjúkorának története is megérdemelné a nyilvánosságot, de ezúttal mégis csak az egészségügyben töltött idejéről és munkásságáról beszélgetünk.

- Kecskemétre kerülésemkor - 1957-ben - szerveztem meg a tudományos munkát. A fordulatot igazából 1968 jelentette, amikor a kórház a szövetkezeti szövetséggel felvette a kapcsolatot, a növényvédőszer-mérgezések ellátása ügyében, ami Észak-Bács-Kiskun megyére vonatkozott. Ezt több tényező is indokolta: a nagyszámú mérgezési eset, e mérgekkel elkövetett öngyilkosságok, és hogy e mérgek egyes fajai a katonai idegmérgekhez is hasonlítanak.

- Mi volt az a tudományos kutatás, amelyet végzett, illetve mi volt annak a lényege?

- E mérgek használata során a legsúlyosabbak a szájon át bevitel esetei voltak, de sok, belégzés formájában és bőrön át felszívódó mérgezéssel találkoztunk. A hatalmas beteganyag alapján országos érdeklődésre számot tartó új gyakorlati és tudományos következtetéseket vonhattunk le munkatársaimmal. Legfontosabb az volt, hogy differenciálni kell az egyes növényvédőszer fajták között, hogy a mérgezett a megfelelő ellenszert kaphassa. Például az eleinte könnyűnek, vagy középsúlyosnak vélt mérgezések órák vagy napok alatt súlyossá válhatnak, ezért nem lehet a beteget 1 - 3 nap alatt kiengedni a kórházból. A forgalomban lévő szabályzat szerint könnyű méregnek feltüntetett szer szájon át való bevitel esetén súlyos lehet. Megállapítottuk, hogy a gyakorlatban súlyos esetekben a kóma sokszor megelőzi a többi súlyos tünet kifejlődését. A leggyakoribb mérgezéstípus ellenszerének adagolásában bevezetett eljárásunk úttörő jelentőségű volt.

- Mi volt az új felismerés eredménye?

- A mérgezés miatti halálozási ráta fokozatosan csökkent. A visszarendelés módszerével megszerveztük a mérgezettek ellenőrző vizsgálatát, és felvettük a kapcsolatot a Megyei Kórház művese részlegével.

- Mennyire lehetett a módszer propagandáját kifejteni, és a módszert hasznosítani?

- A szövetkezeti szövetség szervezésében a közös gazdaságokba kijártunk felvilágosító előadásokat tartani a mérgezésekről; bizonyára ennek is betudható, hogy a közös gazdaságokban csökkent az ilyen mérgezések száma az egyéni gazdaságokban és kiskertekben dolgozókéhoz képest. Ezenkívül megyei, regionális, országos, sőt nemzetközi agrár- és katonai fórumokon tartottam előadásokat, sőt a Kossuth Rádióban is, két alkalommal.

- Mivel díjazták ezt a kutatómunkát, illetve annak eredményét?

- A szövetségtől 1983-ban kaptam kitüntetést. Hálásan emlékszem az akkori vezetőkre: dr. Koi Bélára, Magony Imrére, akik lehetőséget adtak a tudományos munkához, az általános belgyógyászati tevékenységem mellett.

- Mivel foglalkozik manapság?

- Tekintettel a hosszas belgyógyászati kórházi működésemre, felkérés alapján területi ellenőrző főorvosi teendőket látok el. A kórházzal nem szakadt meg a kapcsolatom. Örömmel vettem, hogy a Repülőkórház jubileumi rendezvényén én számolhattam be a működésem idején észlelt orvosi tapasztalatokról és szemléletváltozásról, benne a növényvédőszer-mérgezésekről is.

Dr. Gulyás Lajost hetvenedik születésnapján a mezőgazdasági nyugdíjasok megyei szervezete külön köszönti.

Írta: Antalfy István

Drogos menedék

A kecskeméti Juhász utcában található az a kétszintes épület, amely menedékhelye lehet a régió azon fiataljainak, akik meg akarnak szabadulni a kábítószer-függőségüktől. A házat Nagy László és felesége bocsátotta a Bács-Kiskunsági Református Egyházmegye és a Válaszút alapítvány regionális drog-prevenciós csoportja rendelkezésére, azzal a kikötéssel, hogy csak a működtetés költségeit kell a "bérleményért" megfizetni.

A közelmúltban legalább félszáz meghívott - köztük Topolánszky Ákos, az Ifjúsági és Sportminisztérium helyettes államtitkára - folytatott az intézményben szakmai tanácskozást, hogy egyeztessék a tennivalókat és felmérjék az együttműködés lehetőségeit: miként tudnák értelmes kiútra segíteni az önsorsrombolásba menekült fiatalokat. Dr. Szűcs Attila professzor tényfeltáró előadása után Kály Kullai Károly, a Sziget droginformációs alapítványtól elmondta, hogy végre annyi egymásra mutogatás, hárítás után a reális cselekvés ideje is eljött. Hiszen a felmérések már azt mutatják, hogy a középiskolások mintegy 20 százaléka legalább egyszer kipróbált valamilyen kábítószert. A reszocializálás útja: a már megszenvedett elvonás után, bentlakás mellett felkészülni az új, tartalmas életre. A szülőknek, a pedagógusoknak és a segítőknek is fel kell készülni a problémák megoldására, mert csak az ismeretek birtokában képesek hatékonyan közbelépni a bajbajutott fiatalok megmentésére.

A házigazda tisztét betöltő dr. Szabó Gábor esperes az ifjúság neveltetési problémáról szólt, és a Református Egyház üzenetét hangsúlyozta: nyitottak vagyunk. Jávorka Lajos, a széchenyivárosi Szentcsalád Plébánia római katolikus plébánosa örömmel üdvözölte a felekezeti együttműködés lehetőségét, hogy a hadra fogható ifjúságuk immár a közös ima, és focimecscsek után a szociális területen is együtt dolgozhat.

Fölajánlotta a szakmai segítséget Holzberger Mária, az Országos Alkohológiai Intézet képviselője is. Ferenczy Zoltán református lelkipásztor pedig a drogprevencióban eddig végzett munkájának tapasztalatairól szólt.

Az intézménynek már van két lakója, aki a gyógyulást választotta.

Remélhetőleg a Juhász utcai intézmény híre gyorsan terjed, s a jobb sorsra érdemes fiatalok odatalálnak.

Az utat azonban egyedül kell végigjárniuk, mégha közben a segítők biztatgatják is lépteiket.

enem

Létszámleépítést már nem terveznek

Kecskeméti parketta Varsóban

Kecskemét egyik nagy múltú, neves vállalata volt a Parkettagyár, amely fénykorában sok száz helybélinek adott munkahelyet. A cég ma Graboparkett Kft néven a győri székhelyű Graboplast Rt hét leányvállalata közül az egyik, s ez év elejétől új vezető került az élére.

Mint Várkonyi Gábor igazgató - aki a barcsi parkettagyárból, Somogy megyéből jött Kecskemétre - az üzemben tartott sajtótájékoztatón elmondta, az idei évben legfőbb céljuk a pénzügyi-gazdasági stabilizáció. A vállalat évi 450 ezer négyzetméter parkettát gyárt, szinte a teljes termékskálában. Az előző két év veszteséget hozott a kft-nek - a Graboplast Rt-nek úgyszintén - , ezt a folyamatot szeretnék 1999-ben mindenképpen megfordítani.

Várkonyi Gábor igazgató (középen)

A Graboparkettnél jelenleg kétszázhatvanan dolgoznak. A frízgyártást (a fríz a parkettagyártás félkésztermeke), a romániai Tordára, illetve az érsekcsanádi fűrészüzembe helyezték át. Ez Kecskeméten 50 fős létszámleépítést jelentett. További létszámcsökkentést, mondta Várkonyi úr, nem terveznek.

A Graboparkett Kft termékeinek 60 százalékát exportálja. Korábban főleg Németországba és Ausztriába szállítottak, ma már az angolszász piacra is, a jövőben pedig szeretnék Olaszországot is meghódítani. Április 10-én Varsóban átadták a Grabocsoport raktáráruházát, ahol a lengyel vevők PVC, szőnyegpadló, függöny és tapéta mellett kecskeméti parkettát is vásárolhatnak.

A szalagparketta üzem 25 éves gépsorának egy részét, az UV-lakkozót sikerült az idén kicserélni. Várkonyi Gábor igazgató hangsúlyozta: szeretnék meggyőzni az anyavállalatot, hogy Kecskeméten érdemes további beruházásokra is pénzt fordítani.

M.Á.

Hatszáz ember a hálóban

Ha a Gátérről a nagyvilágnak nekivágó Urbán Terézia Nagykőrösön, a konzervgyár könyvelőjeként lakást kap, egészen másként alakult volna életpályája. De hogy nem reménykedhetett a város "kegyében", az albérletet meg igazán nem szerette, fölpakolt és meg sem állt a Mecseknádasdi Csecsemőotthonig. Ott ugyanis a számviteli főiskolára járó fiatalasszonyt az intézmény gazdasági vezetésének feladata mellett önálló lakrész is várta. Leragadhatott volna a mindennapok csip-csup gondjai között: van-e ruhájuk a gyerekeknek, meg elég meleg-e a szoba, ha egy idő után nem érdekelték volna jobban a gyerekek, az a száznyolcvan kisbaba. És az sem volt mellékes, hogy a kis otthonlakók többségének pár hónapos korára már fél regényt kitett az élettörténete. És ez a kettősség: a racionálisan előteremtendő, felhasználandó pénz és akikért az "osztok-szorzok" történik, Urbán Teriben eggyé forrott-göcsörtösült. Szétválaszthatatlanul. A picinyek után az öregek testi-lelki gondjaival foglalkozott majd tizennyolc évig, a Lajosmizsei Szociális Otthonban, olyan intézményt teremtve, amelynek jó hírét nem kellett kelteni. Ahová örömmel fogadták a beutalást azok is, akik amúgy nem jódolgukból választották lakhelyüknek a szociális otthont.

Most a Humán kft vezetőjeként a széchenyivárosi szolgáltatóházban lévő irodájából irányítja a tucatnyi Bács-Kiskun megyei, valamint Baranyába, Csongrádba is "kiágazó" vállalkozást. Hatszáz csökkent munkaképességű, rehabilitált, fogyatékos ember számára teremtve munkalehetőséget, a magyarországi bérezési "szokások" szerint sem fényes fizetésekkel, de mindenképpen a hasznosság tudatát adva a munkaerőpiacról (a köz szégyenére) még mindig kiszorult embereknek.

Pikler Emmi és Ferge Zsuzsa nevét említi Urbán Teri (nem jár se a kezem, se a szám a Teréziára, úgyhogy "bocs", ez nem tiszteletlenség!).

"Két nő, aki akaratlanul meghatározta életem."

(Pikler Emmi tanította a most kezdő nagymamákat a csecsemőnevelés fortélyaira, egészen addig, amíg a "Spock" divatba nem jött. Ma sem tudom, nagyobbik gyermekem nevelési hiányosságait melyikükre tudnám rákenni, de hát már ez is aktualitását vesztette, ugyanis már ő rontja a sajátjait.)

Érhető, hogy csecsemőotthonban eltöltött évek alatt a kisgyermekek foglalkoztatták, de hogy került a csizma az asztalra? Szociológia a szociális otthonba?! Úgy, hogy az Eötvös Lóránd Tudomány Egyetemen diplomát szerzett szociális szervező szakon. S amit elméletben ott tanult, azt az akkorra már gazdag tapasztalatával egészíthette ki, olyan szakdolgozattal zárva az egyetemi tanulmányokat, amely méltó a minősített, kölcsönös megbecsülésen alapuló tanár- diák barátságnak.

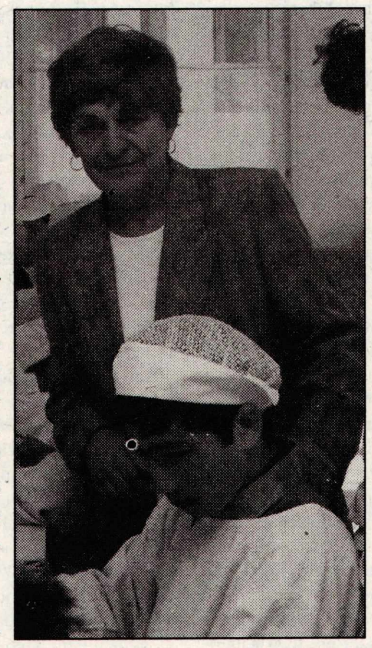

Kovács Istvánból konyhás lett

Urbán Terézia Kolompár Attilával (balra)

A fűnyírás igazi bizalmi munka. Lovász Csaba még a gyöpben nyíló virágokat is megkíméli

Namármost, ha valaki azt hinné, hogy Urbán Teri, aki közös hangot talál a gőgicsélő kisgyerekkel és a múltba visszamenekülő öreggel egyaránt, valami simulékony széplélek, hát az téved. Kemény asszony, aki a szakmában (sem) ismer kompromisszumot. Akár Karinthy, aki humorban nem ismerte a tréfát. Urbán Teri is a megnem-alkuvás embere. Ha kellett, a községi párttitkárt hozta frászba azzal, hogy egyházi szertartással kísértette utolsó útjára a vallásos otthonlakóit, mert hát a halálon túl is illik a "kezüket fogni".

Ha pedig dönteni kell, hogy mit csináljon ember, ha már saját maga mérce: nincs mit tétovázni. Így kezdődött a Humán kft története, 1990-ben. Bizományba kapott árukkal kezdtek üzemekbe, kultúrházakba járni, hogy az újrakezdési kölcsönt, meg a pályázaton nyert forintokat szaporítsák. A hőskorszak, a "faház" az akkor még Schönherz Zoltán téren, ahol harminc fiatallal kezdte.

"Tanultam és tapasztaltam: nincs nagyobb baj annál, ha valakinek az egészsége ilyen-olyan oknál fogva károsodott, aztán a segélyre szorulva a tétlenségbe beletompulnak, az amúgy is sérülékeny személyiségük látja kárát. Az állami gondozott fiatalok esetében más veszélyek leselkednek a védtelen gyermek-lelkekre, de az öregek sem képesek a még oly kényelmes környezetben sem alkotó tevékenység nélkül méltóságteljesen megélni az idős kor nyűgös nap-nap utánjait.

A szociális foglalkoztatásra mindhárom körből szép számban van jelentkező, nekik kell olyan elfoglaltságot találni, amely az értelmes munka mellett affélle "lelki" tartást is ad. Mert azért az tisztázandó: a bár lassabban mozgó, ügyetlenebb kezek alól is csak olyan (vagy ha nem jobb!) áruk kerülhetnek ki, amelyek megállják a helyüket a piacon. A szociális foglalkoztatás nem jótékonyság, kegyelemkenyér. Az lehet, hogy a tésztagyártó gép karját úgy alakítják ki, hogy egy lendületes rántás helyett öt apró mozdulattal jut a helyére, de ez legfeljebb azt jelenti, hogy több időbe kerül elkészíteni a gyártmányt. De a kagylótészta az minőségi. És icipicivel olcsóbb is. Ennek a "különbségnek" kiegyenlítését részben kompenzálja az állami támogatás, viszont minden köz-kötelezettségnek ugyanúgy eleget kell tenniük, mint a normál cégeknek. Ez tény. Ennek ellenére elgondolkodni lehetne azon (s nem csak a cikk írójának, és a kedves olvasónak), hogy ez az "állami ridegség" célravezető-e? Én azt mondom, hogy mindazok, akik munkát vállalnak úgy, hogy kerekesszékükkel , mankón naponta elvergődnek a dolgozni, azok azért osztva-szorozva is jóval többet érdemelnének, mint amennyit a postás járadékként havonta a lakcímükre kivinne. Ugyanez vonatkozik azokra a "képzetlen, tartós munkanélküliekre" is, akiket előszeretettel pfújjol köznép: pedig lélektani és financiális nonszensz elvárni valakitől, hogy a tízezer forintos segély helyett húszezer forintért naponta pontosan járjon dolgozni, munkahelyén illő ruhában jelenjen meg, viselkedjen Eu-konforman, költsön pengére, hajlakkra, harisnyanadrágra, buszbérletre, viszont állja, hogy naponta háromszor porig alázza valami kekec újburzsuj?! Szóval volna itt még átgondolni való a foglalkoztatáspolitikában, de hát a szociális érzékenység is a bolsevik trükkök közé soroltatik mostanában.

A kindertojás gyártás vezérkara: Rózsa Ramóna, Csőke József, Kolompár Bálint valamint Dudás Mihályné üzemvezető Urbán Teréziával

Visszakanyarodva a Humán kft dolgaira: a klasszikus bérmunkák mellett saját termékeik köre is nő, a hatszáz dolgozójuknak folyamatos szervezéssel munkát tudnak adni. Mindeközben még olyan mellékes dolgokra is figyelnek, hogy egy beindított telepnél úgy válasszák ki a vezetőt, hogy képes legyen együttműködni a dolgozókkal: ugyanis itt erkölcsi kérdés az empátia, nem röpködhet a levegőben a fel is út, le is út, meg a kalapfogásra biztatás.

Urbán Teri azt mondja, hogy a halmozottan hátrányos, egészségkárosodott emberek megmaradt képességeit is hasznosítani lehet, sőt kell, mert a szociálisan rehabilitált emberek munkájára szükség van. És sokszor az egészségeseket is zavarba ejtő csodákra képesek azok az emberek, akiket a sors így-vagy úgy megpróbált.

A Humán kft 600 dolgozójának 85 százaléka rokkant, halmozottan sérült.

Urbán Teri azt mondja: semmi mást nem csináltam, csak a "hálót összefontam", megtanultam működtetni ezt a munkaszervezetet. Az viszont rossz, hogy itt Kecskeméten a város nem tud rólunk, noha Pécsről is idetalálnak a rehabilitációt komolyan vevő várospolitikusok.

Urbán Teri rágyújt a ki tudja hanyadik cigarettára. Fölhúzza a vállát. És úgy tesz, mintha csodálkoznék.

Csakazértse dűlök be neki...

Írta: Nagy Mária

Kapcsolat képekben

Az elmúlt egy hónap képes krónikája

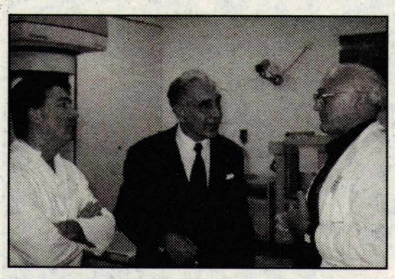

Orbán Dezső alpolgármester kíséretében itt járt a marosvásárhelyi orvosegyetem nemzetközi hírű professzora (egyben önkormányzati bizottsági elnök) Beráj Asgian (középen) is, aki több intézményben tett látogatása során felkereste az Onkoradiológiai Központot is. Markó László adjunktus és Kazai Lajos fizikus társaságában tájékozódik.

A Bácsvíz Rt. és Szekeres István vezérigazgató az elsők között volt Kecskeméten, aki a konkrét szakmai és személyes kapcsolatfelvételt megvalósította a marosvásárhelyi partnerekkel. A kép bal szélén ülő ottani vezérigazgató kollegája, Darabán Ottó munkatársaival járt most itt, sikeres és szívélyes tapasztalatcserén.

A két Bolyai iskola igazgatója, Bálint István - a Liceumé -, Klinger Ádám, a kecskeméti gimnáziumé - már barátként üdvözli egymást Marosvásárhelyen.

Ez a kecskeméti zászló is díszíti majd a jövőben a testvérvárosok lobogói sorában a marosvásárhelyi Városházát. A zászló mögött: Brúszel László, Fodor Imre polgármester, Tóth Tamás, Kerényi György és Orbán Dezső.

A kecskeméti Városházán Váradi Zoltánnal és Tóth Ibolyával a kulturális kapcsolatok konkrét terveiről, eseményeiről is tárgyalt két vendég: Nagy Lajos (középen), az Outward Bound (természetjáró) szervezet egyik vezetője és Velicsek Éva (jobboldalon), a marosvásárhelyi önkormányzat nemzetközi referense.

Kulin Ferenc, Markó Béla és Sütő András örömmel vették át a 30 éves Forrás szerkesztősége által dedikálva küldött ünnepi folyóirat-számot.

Csató Béla főesperes különös értéknek tartja, - eddig mindenütt ezt tapasztalta -, hogy Kecskemét sokat tesz a gyermekekért. A speciális iskolában mellette álló Tonács Éva igazgató vállalta, hogy erdélyi egyházi emberek tapasztalatcserére és gyakorlatra jöhessenek hozzájuk.

Hogyan gondolkodjunk

A testvérvárosi kapcsolatokra is igazak a tények: embereken, kölcsönösségeken, őszinte elhatározásokon, konkrét cselekedeteken, s azok rendszerességén múlik, hogy élővé válnak-e. Összeállításunknak az szolgált apropóul, hogy a Marosvásárhelyi Bolyai Líceum igazgatójának, Bálint Istvánnak a meghívására többen útrakeltek a közelmúltban Kecskemétről. Pontosabban nemcsak innen, mert - Tóth Tamás közreműködésével - Kulin Ferenc a Károli Gáspár Református Egyetem bölcsészkari dékánja is Marosvásárhely vendége volt, és ott megismerkedett a két város kapcsolatával is. A Bernády Művelődési Központban zsúfolt terem előtt tartott nagysikerű előadást A reformkor üzenete az ezredvég küszöbén címmel.

Beszélgetés Kulin Ferenccel az egyházi iskolák megújulásáról

Kerényi György: Az én emlékeimben és élményeimben a hazai protestantizmus elsősorban az iskolákon keresztül. Múlhatatlan, pótolhatatlan értékeket adott a magyar kultúrának és különösen a vidéknek. Budapest központú országról beszélünk, és akkor abban mindenképpen példát mutatott, hogy a vidéken teremtett olyan lehetőségeket, feltételeket, - zömmel a nép egyszerű rétegei számára és az értelmiségi utánpótlásnak-, amelynek példája a magyar iskolaügyben örökérvényű marad. Hogy látod; az egyházi oktatás lehetőségeinek a szélesedésével mit tud adni a vidék számára a protestáns, református oktatás? Az iskolarendszernek az alsó-, közép- és felsőfoka, hogyan tud továbbépülni? Mennyire tagadható az, hogy túlzásban van az egyházi iskoláknál az egyházi érdek és az egyéb, állami iskolai képzéssel összehasonlítható tartalmi dolgok nem kapnak megfelelő hangsúlyt?

Kulin Ferenc: Ami a protestáns iskola múltját illeti, azzal hadd egészítsem ki az általad mondottakat, hogy igaz ugyan, hogy a legszembetűnőbb erénye a protestáns nevelésnek a vidéki iskolahálózat kiépülése volt és a népiskolákban való megtelepedése a protestáns szellemiségnek, de ugyanilyen jelentőségű az is, hogy a magyar elitképzés történetében is kimagasló eredménye volt. Hiszen az a teljesítmény, amit a debreceni kollégium vagy Sárospatak, illetve Pápa produkált, nemcsak magyar viszonylatban volt kiemelkedő. Nyugodtan elmondhatjuk, hogy világviszonylatban is, hiszen a világhírűvé vált magyar tudósoknak, íróknak, művészeknek a protestánsok számarányához képest jelentős aránya került ki ezekből az iskolákból. Vagyis azt mondhatni, hogy a XVI. század vége óta a protestáns, ezen belül a református iskola a legátfogóbb tanügyi szerkezetet tudta megvalósítani, az elemi képzéstől a felsőfokú kollégiumi képzésig. Azért mondom így, mert nem nevezhetem egyetemnek, nem érte el az egyetemi rangot, aminek természetesen oktatáspolitikai háttere is volt, az egyetemi akkreditáció nem volt egyszerű dolog a múltban sem, mint a közelmúltban tapasztalható.

Ezzel együtt valóban voltak olyan időszakai az elmúlt századoknak, amikor a református egyház cipelte a vállán a magyar közoktatást. Ki lehet mondani, példaként utalnék arra, hogy a XVIII. század végén, amikor Csokonai a debreceni kollégiumba járt, akkor több, mint 320 iskolája van országszerte a Dunántúl nyugati határáig a debreceni kollégiumnak. Egy központból szervezik, látják el az iskolahálózatot. Példaként mondom, hogy amikor Csokonait elbocsátották a debreceni kollégiumból, és állást keresett, akkor ugyanannak a debreceni kollégiumnak csurgói leányiskolájában helyezkedett el. Nos, ennyit a múltról.

Azt, amit a '90-es fordulat hozott a magyar iskolaügyben, valóban abból a szempontból is kell értékelnünk, hogy a nagy múltú protestáns, és tegyük hozzá, katolikus iskolák visszakapták a működési engedélyüket, visszakapták ingatlanjukat vagy folyamatosan visszakapják vagyonaikat. Ezzel nem egyszerűen az állam és egyház közötti feszültség oldódott, hanem egy nagyon homogén, nagyon terméketlen pedagógiai gyakorlat színesedhet, mélyülhet el megint, szívhatja föl és virágoztathatja ki azt a hallatlan értékes tradíciót, amit az egyházi iskolák múltja kínál. Ezen belül a protestáns egyházak számára, a reformátusok számára különösen nagy jelentőségű, hogy sikerült több évszázados álmukat megvalósítani: a nagyon kiterjedt középiskolai és kollégiumi rendszer fölé fölhúzni az egyetem intézményét. Ennek volt már kezdeménye, mert hiszen a teológia egyetemi szintű volt, de a teológia mellé a bölcsész kart, a jogi kart, és az egyetem részeként működő nagykőrösi Tanítóképző Főiskolát, a Károli Gáspár Református Egyetem kebelén belül tarthatjuk számon. Ez egyszerre ad lehetőséget arra, hogy az immár negyvenet kitevő középiskolai intézményünk számára tanárokat képezzünk. Ebből 18 a gimnázium, 22 a kollégium, de lehetőséget kínál arra is, hogy a saját felekezeti szükségleteinken messze túlmenően részt vállaljunk az állami felsőoktatási programból és állami iskolák számára is képezzünk tanárokat, pedagógusokat.

Ami azt a vádat illeti, hogy az egyházi iskolák túlzásba viszik az egyházias, a vallási szempontok érvényesítését az oktatásban, azt mondhatom, nyilvánvaló, hogy aki ilyet mond, az tud valamire hivatkozni. Feltehetőleg vannak ilyen tanárok, akadnak ilyen iskolák, ahol erre példát lehet hozni. De hogy ezek kevésbé jellemzőek a magyar református iskolák átlagára és egészére, mint amennyire jellemző az állami iskolák nem egyházi intézményekben végzett pedagógusaira az, hogy a régi avítt állami szemléletet túlzásba visznek, ezt merem állítani. Egyáltalán nem fenyeget az a veszély, hogy ez a fordulat valamiféle ideológiai vagy világnézeti fanatizmus, valami avítt, korszerűtlen vallásosságot, egyáltalán pedagógiai és erkölcsi szemléletet sugároz. Épp az ellenkezője mondható el: ahol elkezdtek működni ezek az iskolák ott az tapasztalható, hogy jó versenyszellemet kényszerítenek a környezetükre, más egyházi és nem egyházi iskolák pedagógusaira egyaránt. Ha rendszerelméleti szempontból vizsgálnánk ezt a jelenséget, akkor is azt mondanám, hogy az utolsó órában voltunk ahhoz, hogy kitaláljunk valamit, hogy hogyan lehet egy monolit rendszert valahogy életképessé tenni, bevinni a természetes, egészséges rivalizálást a közoktatás gyakorlatába. Azt a tényt, hogy ezt egy több évszázados tradíció feltámasztásával sikerült megszervezni, mindannyian úgy könyveljük el, mint a magyar oktatásügy legnagyobb nyereségét.

K. Gy: Világi-hitbéli kérdés a reformkorról tartott mostani előadásodból: engem különösen az ragadott meg, ami külön kérdéskör volt, az erkölcssel kapcsolatos dolgok. Klasszikusan úgy fogalmaztál egy közelmúltbeli interjúdban, hogy „kisodródtam a politikából". De minden rezdülésedben benne van, hogy sokakkal együtt nem a közéletből sodródtál ki. Most már néha különbséget lehet tenni politika és közélet között. Mennyire hihetünk abban, hogy a közeljövőben Magyarországon a közéletben, és szűkebben a politikában is lehet az erkölcsről beszélni? Mennyire várható el, hogy politikusok, közéleti emberek is ezt egy fontos szempontnak tartsák és ezt az emberek érezzék is?

K. F.: Ne vedd a válasz előli kitérésnek, amit mondok, esetleg, hogy mennyire hihetünk abban, hogy a politikában is helyére kerül a morál. Azt mondom, hogy amennyire hiszünk benne, annyira kerül a helyére. De az nem olyan dolog, hogy valamilyen mozgalommal vagy jogszabállyal vagy alapítványi kezdeményezéssel be lehet iktatni az erkölcs szerepét a politikai életbe. Még sokkal inkább érvényes a versenyszellem hatása, mint ahogy ezt az oktatásügyben ecseteltem. Paradoxnak tűnhet.

De igenis arról van szó, hogy a politikus csak akkor fogja azt érezni, hogy kénytelen betartani az erkölcsi szabályokat, ha azt kezdi tapasztalni a környezetében, hogy az emberek a közéletben erkölcsi szabályokhoz igazítják a cselekedeteiket. Ez a politika felől soha nem fog elindulni! A politika mindig valamilyen, már meglévő társadalmi közérzetet, köztudatot, közfelfogást tükröz, fejez ki más nyelvezettel, más eszközökkel, de minőségében soha nem jobbat. Ha már voltál olyan kedves, hogy a tegnapi előadásomra céloztál, a legfőbb bizonyítékot éppen a reformkor példáiból tudnám itt felidézni. Tudniillik ahhoz, hogy a reformkor a '30-as évek második felében és a 40-es években ki tudott bocsátani egy etikus, politizáló értelmiséget, annak az volt a feltétele, hogy előbb ez az etikus értelmiség a politikán kívül, közéletet éljen. És hogy nagyon-nagyon nagyra tartsa az erkölcs szempontjait. Minden jelentős politikusunknál, politikus írónknál felfedezhető ez a politikát megelőző életrajzi szakasz, ahol megtanultak nagyon magas eszmények és normák szerint élni, gondolkodni és ezt be tudták vinni a politikába. Különben, ha nincs honnan bevinni, akkor a politika soha nem válik erkölcsössé.

Testvérvárosok és Csiperó

Az Európa Jövője Egyesületnek 1990 óta van kapcsolata Galántával. A két város között addig a Kodály hagyományokra épült zenei kapcsolatok jelentették a találkozások örömét. A fáradhatatlan magyar kulturális intézmény, Mézes Rudolf Csemadok titkár szőtte a kapcsolatok egyre erősebb hálóját. 1991-ben, az Európa Jövője Nemzetközi Gyermektalálkozón 35 fős galántai gyermekcsoport volt a vendégünk, s azóta több mint háromszáz ottani gyermek jött, majd a következő években ugyanennyi kecskeméti látogatott Galántára. Bekapcsolódtak a Galánta környéki magyar óvónők is a kecskeméti Csillagszemű tábor munkájába, a határainkon kívül szolgáló magyar óvónők szakmai fórumába. Halála előtt még megérhette az alapító, Farkas Gáborné Baksa Andrea azt a boldogságot, hogy 1994. Júliusában a galántaiak Pereden megrendezték a felvidéki Csillagszeműt. Ugyanabban az évben Galántán megtartották az Európa Jövője Nemzetközi Gyermektalálkozót is kétszáz-kétszáz anyaországi és felvidéki gyermek részvételével. Ezt a mini fesztivált Kecskemét akkori polgármestere, Merász József nyitotta meg sokezer galántai előtt.

1996 újabb gyümölcsöt eredményezett. A cserelátogatáson részt vett kerekegyházi Csiperó-csapat úgy tért haza Galántáról, hogy több tucat család és két szervezet - Csemadok, Európa Jövője Egyesület - szándékát kifejező felhívást hoztak Kecskemét önkormányzatának címezve: legyen a két város hivatalosan is testvérváros! A hivatalos egyezmények megkötöttetek, s hogy nem formális együtt működésről lesz szó a jövőben sem, arról több száz galántai és kecskeméti polgár gondoskodik. Kell-e ennél több garancia?

Szép története a Csiperónak a marosvásárhelyi kapcsolat is. Az 1990 januári kecskeméti városi segélyprogram után az Európa Jövője Egyesület fontosnak tartotta, hogy ezzel a várossal is legyen kapcsolata. Csató Béla marosvásárhelyi főesperes látogatásakor ezért is vettük megtiszteltetésnek, hogy az egyesület elnöksége egy estét tölthetett az egyesület udvarában a főesperes úrral. Ennek eredménye volt, hogy 1998-ban 35 gyermek érkezett onnan a gyermektalálkozóra, akik a Főplébánia gyermekcsoportjának házigazdaságát élvezhették Mák Kornél hitoktató csodálatos szervezőkészségével. Visszajáró vendégünk Tóth Béla, az ottani magyar rádió főszerkesztője is. És ami még nagyon fontos: tavaly nyáron díszvendége volt a Csiperónak Marosvásárhelyről Smaranda Enache asszony, a Pro Europa Liga elnöke, a világszerte ismert polgárjogi harcos. Legutóbbi magyar nyelvű üzenetét fontosnak tartom szó szerint idézni, bár nem Marosvásárhelyről írta: "Boldog és szerencsés új esztendőt kívánok lelkes és fontos feladatokhoz. Szeretettel gondolok vissza a csodálatos Európa szellemre, amit nálatok ismertem meg a legszintébb változatában. Smaranda Enache immár nagyköveti minőségében küldte e sorokat Helsinkiből. Biztos vagyok benne, hogy a román nagykövet asszony tud a finn-magyar testvérségről. De abban is, hogy őexellenciája naponta tudatja a finnekkel, hogy Kecskemét és Marosvásárhely testvérváros, és mindkettő Európában található.

Farkas Gábor
Az Európa Jövője Egyesület elnöke

Kecskeméti közéleti lap
Köztér

a világról és egymásról?

Beszélgetés Sütő Andrással, hogy végre jól értsük egymást, mi magyarok is

Kerényi György: Nagyon hálás vagyok, hogy elolvashattam a „Szemet szóért" könyvedet. Ami nekem az egyik legfontosabb tanulság, hogy milyen csodálatos az emberi természet, hiszen neked azokról az emberekről is, akik annyi keserűséget okoztak annak idején, - nemcsak '90 márciusában, napra pontosan kilenc éve-, hanem az azt megelőző években, évtizedekben is, mindig megtaláltad minden emberben azt a kevés jót, amiről tudtál emberséges szeretettel visszaemlékezni, bármennyi fájdalmat okoztak is.

Mi Sütő András erkölcsi üzenete a kilenc évvel ezelőtt történtekről? Hogy lehet így írni ezekről a dolgokról, mit üzensz tanulságul nekünk, a fiatalabb korosztálynak és az anyaországi, határon túli magyarságért is cselekedni tévő embereknek, hogyan gondolkodjunk ebben az értelemben a világról, egymásról.

Sütő András: Köszönöm a szolidaritásodat, az érdeklődést, hogy ilyen vaskos, szomorú könyvet elolvastál. Nyilvánvaló, hogy nem nagy örömmel vetettem papírra, de féltem attól, hogy ennek a marosvásárhelyi tragédiának a története, tanulságai végül is homályba fognak vagy veszhetnek, így hát krónikása lettem saját magamnak is, nem csupán azoknak, akik velem együtt szenvedtek azokban a napokban.

Arra a néhány gondolatra, amit itt megpendítettél nagyon helyesen és éppen ide tartozólag – tehát Marosvásárhelyre gondolva mondom ezt – talán azt kellene megfogalmaznunk az eddiginél határozottabban, úgy hogy a magyarországi testvéreink is megértsék.

Ez pedig most szólva így hangzana: Erdély sokkal románabb, mint ahogy Magyarország köreiben a tájékozatlanabbak, fiatalok, de idősebbek is tudják.

Ugyanakkor Erdély sokkal magyarabb, mint ahogy az óromániai nagy tömegek – mindenekelőtt rájuk gondolva mondom ezt, de sok esetben a román erdélyi vidékek is - tudják. Itt az évek, évtizedek alatt szomorú és felháborító félrevezetés zajlott, történt iskolai oktatásban, zsurnalisztikában, szónoklatokban és ez sajnos a mai napig is tart, ezért a román tömegek Bukarestben teszem azt, vagy a magyar tömegek Budapesten, teszem azt, nem nagyon érzékelhetik azokat az arányokat, amelyek itt meghatározzák a romániai erdélyi magyarságnak az életét, illetve küzdési lehetőségeit.

Azt tapasztalhattuk 1989-ben a nagy fordulat idején, amit forradalomnak véltünk, azután kiderült, hogy valójában államcsíny minden következményével; mégis elhozta többek között a sajtószabadságot, tehát egymás után zajlanak Romániában fontos, történelmi súlyú események. Akkor többek között lelkesen beszéltünk arról - jómagam is '89 december 22-én 20-30-40 ezer főnyi tömegnek itt, a város főterén, hogy végre-végre most már nem demagógia azt mondani, hogy magyarok, románok együtt döntöttük meg a diktatúrát. Rövid idővel ezután derült, ki hogy azoknak a tömegeknek egy jó része, amelyek akkor engem megtapsoltak '90 március 19-én, utána megostromolták az RMDSZ székházát. Figyelmeztető jel ennek kapcsán az, hogy akár csak más nemzet történetében, más országban, a történelmi események nem egymás után, hanem egymásból adódnak. Ebben az esetben az események egymásból adódó sorozata nem ítélhető meg egy-két esztendő keretében, azt történelmi távlataiban kell vizsgálni. Így jut el az ember ahhoz a történelmi tanulsághoz, amelyet 1848-49 jelentett. Világos, hogy 1848-49-ben Erdélyben a tulajdonképpeni harcok legtragikusabb, legsúlyosabb eseményeit a román-magyar fegyveres harcok jelentették. Részint a magyar lakosság legyilkolása román felkelők részéről, részint pedig a magyar fegyveres csapatoknak a küzdelme az osztrák vezetés által fölfegyverzett román ezrekkel, tízezrekkel, félszázezernyi tömegeknek az ide-oda vonulásával Erdély szerte, az avasi havas világból el egészen Kézdivásárhelyig.

Már most az események egymásból adódó jellegének egyik sajnálatosan, mai napig tartó vonása a történelmi időben évszázadok alatt kialakult magyarellenesség. Ez a magyarellenesség mélyen beette magát a román tömegeknek a tudatába, világszemléletébe, a valóság megítélésébe, amely valójában egy bűnös értelmiségi rétegnek, a sajtónak és uszító történészeknek, demagógoknak, nacionalistáknak a műve.

Ez a magyarellenesség jelentkezett 1990. márciusában is. Máskülönben semmivel nem indokolható az, hogy ezrével, tízezrével vonultak be Marosvásárhelyre megbüntetni azt a magyarságot, amely az ő tudatukban az ő nemzeti előjogait akarja megvonni, amely magyarság egyenlő módon akar részesülni a város vezetésében, a tulajdonlásban és így tovább. Ez az erő, amely ekkor összecsapott a magyarság jogvédelmi küzdelmével, ez okozta azt a véres szörnyűséges, tulajdonképpen progrom jellegű összecsapást, amelynek sajnos magam is áldozata lettem 1989-ben.

Mindezek ellenére – álláspontom szerint - Romániában magyar jogokat, a magyarság számára szükséges jogokat az önrendelkezésnek, az autonómiának a jogait Romániában románok nélkül megszerezni nem lehet. Úgy értem ezt, hogy meg kell szerezni valamiképpen a románság felvilágosult, valóban demokratikusan gondolkodó, ma még vékony rétegének a szolidaritását. Ez a réteg ugyanis felismerte, hogy Romániának az Európába vezető útja teljességgel lehetetlenség olyan jogállam létrehozatala nélkül, amelyben mi magyarok - és nyilván más nemzetiségek is -, legalább részlegesen kapják meg azokat a jogokat, amelyek Európában közismertek, minden nemzetiséggel rendelkező állam esetében.

Tehát arra, amit mondottál tanulságként, időszerű gondként, amely foglalkoztat mindannyiunkat, röviden ezt mondhatnám, - az is lehet, hogy kissé bőbeszédűen mondtam el-, de megérted azt, hogyha egyáltalán a sorsunk szóba kerül, akkor azt mi reggeltől reggelig vitatjuk és soha nem tudunk a végére jutni.

K. Gy.: Kicsit más jellegű befejező kérdésem: a kecskeméti és a marosvásárhelyi Bolyai középiskolák között elhatározták az igazgató urak, hogy amikor a magyar irodalom tanításánál az erdélyi magyar irodalomhoz érnek, akkor innen jönnek magyar tanárok Kecskemétre más esetben pedig fordítva.

Mennyire fontos az ilyen törekvés - hiszen minden magyar családnál, ahol tíznél több könyv van, ott van Sütő András könyv is, vagy más erdélyi magyar író könyve-, az ilyen jellegű ügyek hogyan működjenek, hogyan erősítsük ezt még tovább?

S. A.: Figyelembe kell vennünk azt, hogy tragikus fordulat történt a trianoni döntés következtében, amikor az erdélyi és a felvidéki vajdasági magyarság idegen uralom alá került, ami gyakorlatilag azt is jelentette, ahogy Tamási fogalmazott: azonnal kézhez vették új urai és tulajdonosai. Minden erővel, minden

Sütő András és Kerényi György

lehetőséget felhasználva megpróbáltak asszimilálni és történelmi tudatától megfosztani, kultúrájában maximálisan szegényíteni mindnyájunkat és így rendkívüli lemaradás tapasztalható az anyaországi és a határon túli magyarság művelődési életében, tájékozódásában, történelmi szemléletében, nyelvi kultúrájában és minden más tekintetben. Ilyenformán ez az apró munkának is nevezett törekvés, a kapcsolatok felvétele minden tekintetben iskolák, polgármesteri hivatalok, testületek, intézmények, szövetségek részéről tulajdonképpen a történelmi kegyetlen időkben szertevagdosott erek, vérerek összecsomózása, újból való bekapcsolása a határon túli magyarságnak a nemzeti kultúra vérkeringésébe. Ilyen értelemben a legcsekélyebb kapcsolat is ennek a nagyobb folyamatnak a részeként rendkívül fontos és hasznos Marosvásárhelyen is. Talán azzal egészíteném ki ezt a gondolatot, hogy a Székelyföld mellett- amely szinteszinte divatossá lett az utóbbi időkben-, talán fontosabb lenne eljárnia máshova is minden magyarországi hozzánk látogató csoportnak, iskolának, művelődési csapatnak, diákoknak és másoknak is. Fontosabb lenne a vegyes lakta vidékeken gyakrabban megfordulni és még azon túl is, a legszegényebb, a legárvább szórvány magyarságnak a vidékén – gondolok itt az én szegény, szép, szomorú szűkebb pátriámra, az erdélyi Mezőségre.

Várunk tehát benneteket szeretettel a Mezőségre is, Pusztakamarás, Kemény Zsigmond nyugvóhelyének falujába, környékére, mindenüvé, ahol ma már üres templomok szomorkodnak vagy pedig, ha van még, aki az Isten házát látogatja 8-30 főnyi közösség, az már nem a régi, nem az, ami volt.

K. Gy.: Köszönöm szépen, megszívleljük mondataidat. Barátaimnak őszinte szívvel tolmácsolom, teszünk majd ott is látogatásokat és megpróbálunk segíteni a magunk módján. Ha egészséged és időd engedi nagy-nagy szeretettel várunk Kecskeméten. Van nem egy több száz fős terem, rendhagyó irodalmi órádra biztosan többször annyian is eljönnének.

Markó Béla a kapcsolatokról

- Marosvásárhelyre és Kecskemétre is tekintve, az erdélyi és a magyarországi testvérvárosi kapcsolatokat, benne a sokszálú intézményi kapcsolatokat, mennyire tartja fontosnak az itteni magyarság szempontjából?

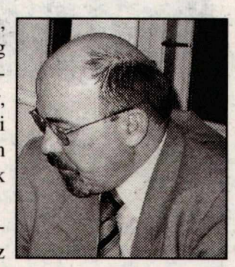

- Én azt hiszem, hogy távlatilag ezek a legfontosabbak. Tehát úgy, ahogy az itthoni belső fejlődésben is a kisközösségek megerősödését tartjuk a legfontosabbnak. Az az igazság, hogy az erdélyi magyarság számára ez kiemelten fontos. Tehát valóban a döntéshozatalt is, a költségvetési pénzügyi lehetőségeket is próbáljuk úgy alakítani a kormányzás eszközeivel is, hogy minél közelebb kerüljön a kisközösségekhez. Ugyanúgy azt gondolom, hogy hosszú távon rendkívül fontosak, az embertől-emberig és a kisebb vagy nagyobb közösségtől még nagyobb közösségig, de mindenképpen a közvetlen jellegű kapcsolatok. Tehát ez az a terület, amellyel kapcsolatban nem is voltak nekünk vitáink, ami az erdélyi magyarságot illeti. Román szempontból az első évben próbálták valamennyire gátolni, de később ott is elfogadták ezt a fajta kapcsolatépítést.

Nekem általában jók a visszajelzéseim, pozitívak a testvérvárosi, a testvér települési kapcsolatokról. Nagyon sokat számít ez és nekünk ez nagyon nagy segítség.

Emberi vonzalmak

Marosvásárhely alpolgármesterének, Orbán Dezsőnek legutóbbi kecskeméti látogatása arra az időpontra esett, amikor a testvérvárosi kapcsolat alakulása már a város önkormányzata elé került. Mint az már sokak előtt ismeretes: a testület teljes egyetértésben döntött akkor, Marosvásárhely és Kecskemét testvérvárosi kapcsolatát dokumentumban is szentesítették.

Az alpolgármester úr azonban szívesen emlékezik vissza arra az időszakra, amikor ez a barátság - amelynek alapjait a századelőn már lerakták a két város polgármesterei - újraéledt.

- Amikor a kecskemétiek a romániai "sajnálatos események" idején önzetlenül a segítségünkre siettek, viszontlátogatáson köszöntük meg támogatásukat, 1990 márciusában. Azóta létezik ez a spontán kapcsolat, amely lelkes emberek vonzalmán alapul, és én ezt tartom a legnagyobb értékének is. Bár most már hivatalossá vált, azért továbbra is meg szeretnénk őrizni az "emberközi-ségét": hiszen egymás életének megismeréséhez alapfeltétel a gyermekeinket csere-kirándulásra hozni-vinni, a családokat bekapcsolni a programokba.

A marosvásárhelyi magyarság kulturális központjában (nagy polgármesterükről, Bernády Györgyről nevezték el), a Kemény Zsigmond Társaság szervezte, Kulin Ferenc előadására összegyűlt közönség

Marosvásárhelyi látkép a - kecskeméti segítséggel is - épülő katolikus ifjúsági központról, melyhez eddig a Deus Providebit alapítvány is jelentős támogatást szervezett

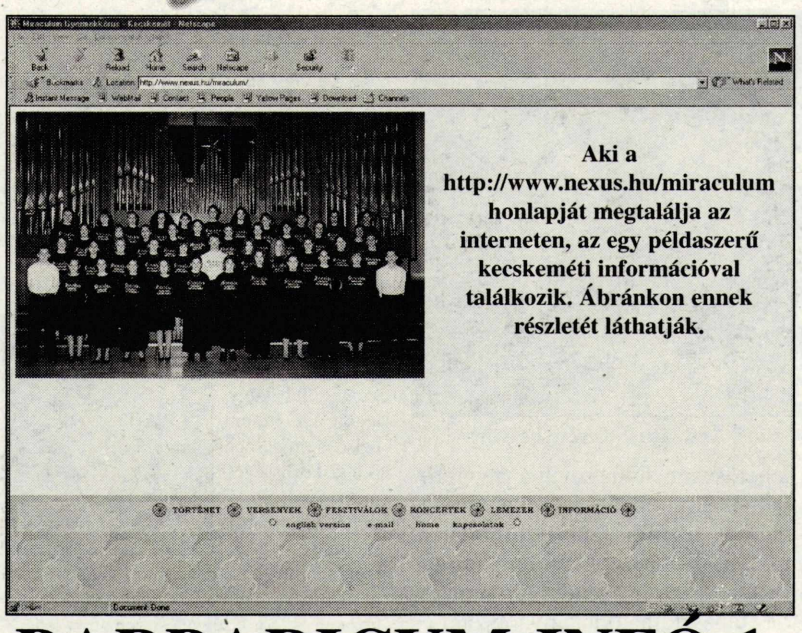

Aki a http://www.nexus.hu/miraculum honlapját megtalálja az interneten, az egy példaszerű kecskeméti információval találkozik. Ábránkon ennek részletét láthatják.

BARBARICUM-INFÓ 1.

Két hónappal ezelőtt még hiába kutattam Kecskemét önkormányzatának honlapját a hálón, egyik keresővel sem tudtam meglelni, feltehetően a lap hibás címkézése miatt, - az információs világsztrádáról dűlőút sem vezetett városházánkig. A Megyei Jogú Városok Szövetségének csokrában azután véletlenül rábukkantam, végignéztem, és nem is bántam, hogy „titkosítva" van. Most viszont, ha az Alta Vistán angol nyelven Kecskemét címszóra keres valaki, az 1012 vonatkozó dokumentum közül elsőként az önkormányzat hivatalos honlapját találja.

Egy ilyen ismertetőnek három kívánalmat kellene teljesítenie: bemutatni a települést és közigazgatásának működését, szabadidős programokkal teljes, igényes idegenforgalmi propagandát nyújtani és a remélt befektetőket sokoldalúan informálni a helyi gazdasági viszonyokról és lehetőségekről.

Ami a közigazgatást illeti, nem derül ki az sem, hogy ki a polgármester, nem a képviselőtestület és bizottságainak összetétele, az égvilágon senki választott tisztségviselőnek fogadóórája vagy más elérhetősége. Az adminisztrációval kapcsolatban már feltűnik néhány fontosnak látszó adat, de amikor dr. Peredi Katalin jegyzőt, még mint irodavezetőt látom felsorolni, rájövök, hogy legalább 3-4 éve nem frissítették, és egy sor más helyen is dezinformál, el némely telefonszámig. Az irodák működéséről olvasható egy-egy rövid ismertetés - hála Istennek – csak magyarul. Illetve alig magyarul, - értelmezésük türelmes jóindulatot és némi beleérző képességet igényel. A honlap a levélküldésre nem ad lehetőséget, nem ad e-mail címet! Ezt a dilettantizmust - ami szelíden szólva is udvariatlanság – még sehol másutt nem láttam elkövetni

Az idegenforgalmi lehetőségekkel kapcsolatban sok más honlap igyekszik pótolni a „hivatalos" hiányait. Reménytelenül, mert a szabadidős programokat azoknak kellene tálalni, akik szervezik. Csupán a mozik és a planetárium műsora aktualizált, a színházé áprilisban novemberi, a legnagyobb programszolgáltatóknak (Erdei, Sportigazgatóság) nincs is, a havi városi műsorfüzetre emlékeztető vegyes összeállítás – ilyenből olvasható több 97-es hónapé is, de idei még nem! – praktikusan soha nem volt használható, mert szerkesztői, a rendezvények kezdőidőpontjait elfelejtették feltüntetni. Azért is féloldalas a kulturális programkínálat, mert a megye fenntartásában működő intézmények nagy része hiányzik belőle, pedig ezek honlapjai általában különbek a „hivatalosnál". A városháza főoldalának és a legtöbb intézményi honlapnak viszont csak a címe van angolra lefordítva, nem is jelzik, hogy készülne az angol verzió és bocs. A Tudomány és Technika Háza huszárosan átvágta e nyelvi gordiuszt: a zsinagóga képét láthatja a – gondolom meglepődő – külföldi, egy kukk kommentár nélkül. Alig hihető, hogy nemzetközi konferenciáknak otthont adó intézmény… A hasonló méretű magyar városok honlapjainak többsége több világnyelven olvasható (Soproné japánul is), - én megelégednék az egyedüli angol változattal, ha teljes lenne.

A város gazdaságának bemutatása a legmegdöbbentőbb. Idézem, nagyjából ennyi: „A baromfifeldolgozó vállalat és a zománc- és kádgyár alapítása is több mint száz évre nyúlik vissza. 1945 után nemcsak bővítették és korszerűsítették ezeket az ipartelepeket, hanem új objektumok egész sorát hozták létre. Így született meg a szerszám és gépelemgyár, a reszelőgyár, a magnetofongyár, a hidroglóbuszairól nevezetes Fémmunkás Vállalat, a mezőgazdasági gépeket előállító nagyüzem, az Irodagépipari és Finommechanikai, a Szék- és Kárpitosipari, az Épületasztalos- és Faipari Vállalat, az Alföldi cipőgyár, a Habselyem Kötöttárugyár, a Petőfi Nyomda, valamint a házgyár. 1990 óta új gyárak is alakultak: Csokoládégyár, Smack... stb." Érdemes lenne leltárt készíteni, hány üzem nem létezett már 5 évvel ezelőtt se, legalább is ezeken a neveken.

A tartalmatlan duma helyett fel kellene mutatni a befektetési lehetőségeket, a beruházásra alkalmas eladó telkeket, az infrastruktúrát, a rendelkezésre álló munkaerő képzettségét, minden városi szolgáltatást, szikáran, árastul, mindezeket kelendően viszonyítani az országos átlagszámokhoz, stb. De semmi, a világon semmi! Legfeljebb még egy hülyeség, hogy ti. a város a Bizáncot az Északi tengerrel összekötő kereskedelmi főútvonal mentén fekszik… Egy térségünkben kutakodó átlagművelt amerikai befektető majd rá is próbál kattintani Bizánc honlapjára, hátha az informatívabb…

A szakértők 1500 körülire saccolják az elektronikus postaládával munkahelyén vagy otthonában rendelkező, többé-kevésbé rendszeresen internetező kecskemétiek számát. Hiba lenne e csekély tömeg alapján megítélni egy városi honlap jelentőségét, mert a fejlett országokban minden harmadik, ötödik háztartásban ott a világháló, mint a legolcsóbb atlasz, útikönyv, információs forrás. Németországban, tavaly év elején, minden kilencedik nyaralásra készülő jelölte meg a netet, mint a hely kiválasztásában legfontosabb eligazítót, és minden ötödik próbált a hálón a választott hellyel kapcsolatban további információt vadászni. Abban pedig egészen bizonyosak lehetünk, hogy a külföldi befektető utánanéz, - vagy nézet - hogy milyen is a kiszemelt hely a hálón. Nem is csak a konkrét ismeretek végett, hanem hogy lássa: mennyire tartanak lépést korral. Megkockáztatom: amíg ilyen városunk „hivatalos" honlapja, esély sincs arra, hogy egy Nokia típusú befektetőt idecsábítsunk.

Honlapunk egyetlen adata megnyugtató: a napsütéses órák száma. Nemcsak azért, mert minden viszonyítás szerint imponálóan magas, de azért is, mert – a dolog természetéből adódóan – elég néhány évente frissíteni.

(folytatjuk)

Írta: Hideg Antal

A művészet közös felelősségünk

Kiss Katalin karnagy és Maczák János klarinétművész Kecskeméten él két gyermekével. Mindketten elkötelezettjeivé váltak a XX. századi művek hiteles előadásának. Koncertjeik különleges események, zenei csemegékkel, kuriózumokkal. Miért számít különlegesnek, ha valaki a kortárs zeneművészet hivatott előadója?

Kiss Katalin: Mi minden zenét egyaránt szeretünk! A kortárs zene művelését is felvállaljuk, minthogy a teljességbe az is szervesen beletartozik. Ez csak azért tűnhet különösnek mások számára, mert – nehézségei miatt – viszonylag kevesen vállalják, pedig tulajdonképpen mindenkinek feladata lenne. Ahogy minden zenemű előadásához alapos stílusismeretre van szükség, a kortárs zene „iskoláját" is ki kell járni, ha hiteles előadást akarunk.

Maczák János: Az én repertoáromban épp úgy jelen van Mozart vagy Brahms, mint Bartók vagy Boulez. Aki próbálta, az tudja, hogy a modern darabok megtanulása iszonyatosan sok munkával jár, hiszen gyakran rendkívüli technikai felkészültséget igényel. Rendszeresen kell az új zenével foglalkozni, hogy naprakészek lehessünk.

A közönségről

– Hogyan lehetne feloldani a közönség idegenkedését a kortárs művészettel szemben?

K.K.: Tapasztalataim szerint a fogékony közönség a kortárs zenében is megtalálja mindazt, amit a korábbi zenékben már megismert. Én a közönségnek mindig válogatottan jó zenét próbálok megmutatni, de senki nem várhatja el tőlem, hogy – Csengery Adrienne szavaival élve – „tollseprű legyek egy múzeumban". Előadói hagyomány kell ahhoz, hogy a közönségben teljes kép alakuljon ki a műről vagy a szerzőről. Itthon a koncertek repertoárja elég szűk. Vidéki városaink többségének zenei élete meglehetősen konzervatív.

M.J.: Gyerekeinken látjuk, minden zenét megemésztenek. Az újra nyitottak számára minden zene belső logikája természetes. Ha élményszerűen találkoznak a modern zenével, akkor élnek is vele, fogékonyak minden hangzás iránt.

– Mennyire befolyásolják a műfajok a közönség választását?

K.K.: A műfajok is meghatározóak. Bizonyos hagyományos műfajok elképzelhetetlenek nagy közönség nélkül (ld. opera, szimfonikus zene, oratórium). Persze számít a szerző és az előadó ismertsége is. Azt tapasztaltam, ha a műsorunk könnyebb befogadást ígér, akkor az érdeklődés is nagyobb. (Ilyen volt a Bernstein, Gershwin koncertünk.) Nagyon fontosnak tartanám a megfelelő tájékoztatást, az előzetes ismertetést és a kritikát is. Annak idején Bartók és Kodály koncertjeit komoly hírverés készítette elő a sajtóban, s kritikák bizonyítják, hogy itt valaha nagy dolgok történtek. A mi utódaink azt hihetik majd, hogy a 90-es években a zene kihalt a városból, hiszen nyoma sincs számottevő zenei írásnak vagy kritikának a helyi sajtóban.

Szerzőkről

– Önöknek rendszeresen ajánlanak műveket a szerzők. Milyen felelősséggel jár ez?

K.K.: Egy mai szerzőt igen könnyen meg lehet buktatni, ha rosszul, hiteltelenül közvetítjük darabjait. Így aztán igen nagy az előadó felelőssége. Bartók elég bátor volt ahhoz, hogy letiltsa műveinek előadását, ha az előadók felkészületlenek voltak. Sokan boldogok attól, hogy elhangzik a darabjuk, mások szenvednek a hamis népszerűségtől. Minden szerző természetes érdeke az, hogy találjon olyanokat, akik jól beszélik az ő nyelvét. Az elmúlt években megtanultunk néhány új zeneszerzői stílust, s őket már elég jól értjük, s közvetítjük.

Maczák János – 1975-ben a Zeneakadémián szerezte klarinétművészi diplomáját, játszott az Operánál és a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarában, 1983-tól a kecskeméti Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola tanára, 1990-től a szegedi Konzervatórium docense, tanszékvezető. Rendszeresen koncertezik szólistaként és kamarazenészként itthon és külföldön. 1975-ben megnyerte a Zeneakadémia klarinét versenyét, többször Artisjus díjjal a kortárs zene előadásáért, 1991-ben rektori dicséretben, 1996-ban Katona József díjban részesült.

M.J.: Szerintem is gyakran a tájékozatlanságból fakad az érdektelenség. De ne felejtsük ki a zenetanárok ráhatásának szerepét sem. Ha a zene szeretetére irányul az oktatás, ha felhívják a gyerekek figyelmét egy-egy zenei eseményre, felkészítik őket a művekre, s maguk is jelen vannak a hangversenyen, akkor stílustól és műfajtól függetlenül is felkelthető az érdeklődés.

M.J.: Egy darab sikerét akkor lehet csak igazán lemérni, ha jó előadásban hallja a közönség. A szerző maga is rengeteget tanul az előadói gyakorlatból. Az előadó számára is tanulságos lehet a szerzői kontroll. Élő szerzők esetében ez egy kiváltság, néha átok…

Koncertekről

– Mivel magyarázzák, hogy a hangversenyek iránt rendkívül hullámzó az érdeklődés?

K.K.: A protokollárisan vagy üzletileg fontos eseményeket komoly szervezés előzi meg, itt a közönség mindig nagy számban van jelen. Ebből nehéz lenne objektív képet alkotni a város zenei igényeiről, hiszen az élénk érdeklődés nem mindig a zenét, hanem valami egyéb érdeket szolgál. Más koncertprogramok propaganda hiányában sokszor nem is jutnak el a közönséghez.

M.J.: Még a Tavaszi Fesztivál idején is tapasztalt olyasmit az ember, hogy több szálon fut a programszervezés, egymásra torlódnak a rendezvények. Ezen csak a sajtóval és az intézményekkel együttműködni képes (nem könnyű!), hozzáértő koncertszervező-csapat segíthetne.

Kecskemétről

– Kecskemétinek érzik magukat?

K.K.: Amíg az Ars Nova neve elé mindenhol odateszik, hogy kecskeméti, addig az is. Hogy nem vetődik fel a kérdés senkiben, hogy kecskeméti-e az országgyűlési képviselőnk, amikor Parlamentben a város érdekeit képviseli, így nálunk sem lehet kérdéses hovatartozásunk, még ha kényszerből Budapesten próbálunk is egy ideje. Mellesleg Kecskeméten nem is találtunk intézményi hátteret, amely befogadóként elfogadható feltételeket kínált volna.

M.J.: A világot nem érdekli, hogy ki hol született, hol él. Az a lényeg, hogy mit csinál. Az ember hovatartozása attól függ, hogy ki minek vallja magát, illetve hol érzi magát otthon. Ilyen alapon megkérdőjeleződhetne Bartók magyarsága vagy Kodály kecskemétisége is…

Kiss Katalin karvezető diplomáját a Zeneakadémián szerezte, tanított a szombathelyi és a kecskeméti Zeneművészeti Szakközépiskolában, két tanévet töltött Bostonban a Kodály Center of America vendégtanáraként, több nemzetközi kurzus, konferencia meghívott előadója, 1989 óta a Kodály Intézet főiskolai adjunktusa. 1990-től az Ars Nova Énekegyüttes művészeti vezetője, 1993-tól a Pro Ars Nova alapítvány elnöke és az Ars Nova Editio felelős kiadója, karnagyként, illetve az Ars Nova Énekegyüttes vezetőjeként 14 országban koncertezett, 24 versenydíjat szerzett. 1996: Katona József díj; 1997: Artisjus díj.

Az Ars Nováról

– Kiss Katalin az énekegyüttes mellett döntött. Nem vágyik nagyobb kórusra?

– Bár a munkahelyi feladatokból adódóan sokféle kórussal dolgoztam már (fiúkórustól a vegyeskarig), az álmom mindig egy minőségi csapat volt, ami – mint tudjuk – nagy létszámmal nehezen oldható meg. Az együttesben a többség komoly zenei háttérrel rendelkezik: a budapesti, sőt a bécsi Zeneakadémia és más főiskolák zeneszerző, karmester és karvezető, illetve hangszeres szakon végzett tanárai és hallgatói mellett teljes értékű műkedvelő tagjaink is vannak. Jól olvasnak kottát, a próbán gyorsan tanulnak, s ha kell a tagok korrepetálják egymást.

– Ki kerülhet be az együttesbe?

– Nincsenek meghirdetett meghallgatások, az új tagokat általában a régiek toborozzák. s ez nekem elég garancia a szakmai és emberi megfelelésre. Jelentkeznek mások is, akiket természetesen szívesen meghallgatok. A felvételt azonban sok minden befolyásolja. Egy ilyen együttesben hihetetlen fontosak a szólamarányok, a hangszínek, s ha valaki – legyen bármilyen jó hangja – nem illeszthető a hangzásképhez, azt a „várakozó listára" kell tennem. Olyan ez mint egy hangszer, a szerkezete meghatározza azt, hogy szervesen mi illeszthető hozzá.

Szabadidő?

Beszélgetőtársaim egymásra néznek, arcukon tanácstalanság. Ha nem a zenével foglalkoznak, akkor bűntudatuk van, életük állandó hajsza és versenyfutás az idővel.

De azért már voltak nyaralni a gyerekekkel...

Írta: Horváth Ágnes

Kecskeméti közéleti lap
Köztér

Jó volt kecskemétinek lenni a Vigadóban

A három kecskeméti első díj mellett az Ars Nova a nagydíjat is elnyerte a VII. Nemzetközi Kórusversenyen

Március utolsó napja. Kellemes tavaszi este, a Duna felöl az enyhe szél, a rövid zápor sem zavarja meg a sétáló tömeget, a Vigadó előtt nyüzsgő kórustagokat. Már az épület mellett hallatszik az ujjongás – biztos most tudta meg valaki, hogy kategóriájában győztes. A mieink már az előző napon tudták ezt, számukra "csak" a nagydíj verseny és az ünnepélyes díjkiosztás következik. A próbateremben lázas készülődés: Egyeztessük a műsort, hisz az nem lehet azonos a versenyprogrammal! Nehogy elmulasszuk az alapos beéneklést, s persze próbálni és jó lenne még! Átöltözés, frizura, smink, hamarosan jelenés a színpadon!

A nagydíjas verseny inkább koncert: jobbnál jobb énekkarok kitűnő műveket adnak elő, természetesen kiváló előadásban, hiszen itt csak az egyes kategóriák győztesei szerepelhetnek. A közönség soraiban ülő kecskemétiek háromszor izgulhatnak és tapsolhatnak. Jól vizsgáznak gyerekek, ügyesek a lányok, az Ars Nova már megint remekel.

A díjátadásnál már mindenki jelen van: ováció és sikítás a Kodály Iskola kórusainak, Durányik Lászlónak két kis szobor is jutott.

Az izgalmak a tetőponton, még egy beszéd, még két fordítás és végre kimondják: a nagydíj, s a 400 ezer forintos jutalom nyertese az Ars Nova.

Ars Nova Énekegyüttes – karnagy, művészeti vezető: Kiss Katalin. 1990-ben alakult Kecskeméten, s már ekkor első díjat nyert Athénben. Ezt további 23 díj követte. Öt alkalommal a nemzetközi versenyek fődíját is elnyerték. Különdíjaik: Kodály díj, Schumann díj, közönség díj, a leggyorsabban tanuló kórus díja, karnagyi díj. Nyugat- és Dél-Európán kívül Törökországban és az USA-ban szerepeltek sikerrel. Első önálló CD-jük 1997-ben jelent meg, több kortárs kórusmű bemutatása fűződik nevükhöz.

Nagydíjas beéneklés Ars Nova módra

Díjátadás utáni közös felvétel az énekkarokról a Vigadó lépcsőjén

Kodály Iskola Aurin Leánykara – karnagy: Durányik László. 1998-ban alakult, tagjai a Miraculum Gyermekkarban nevelkedett, de már gimnazista korú leányok. Most szerepeltek első alkalommal nemzetközi kórusversenyen.

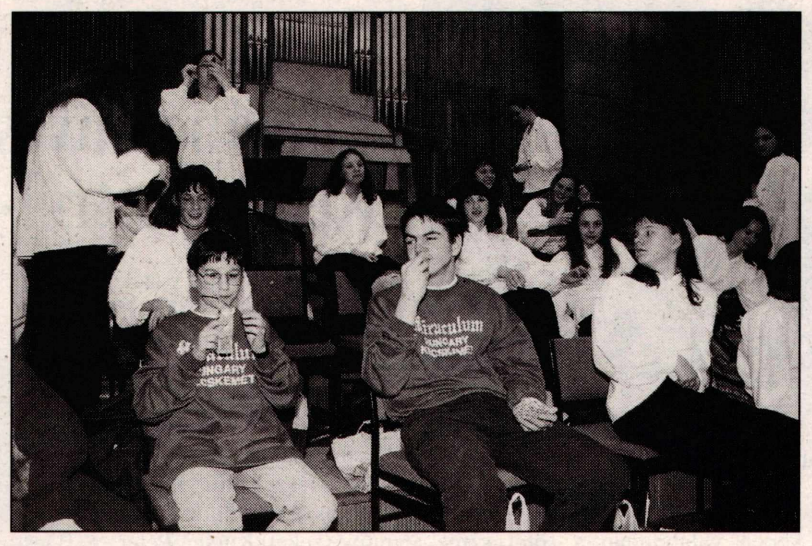

Erőt gyűjt a Miraculum

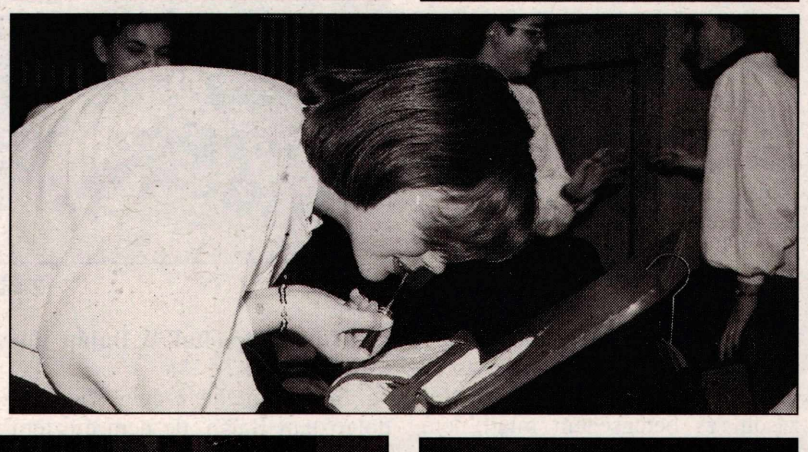

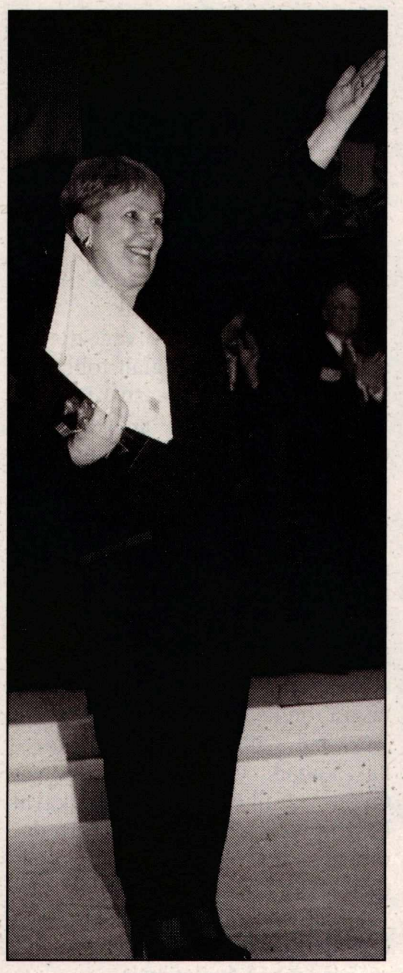

A nagydíjasok karnagya Kiss Katalin boldog

Színpadon a csoda, vagyis Miraculum

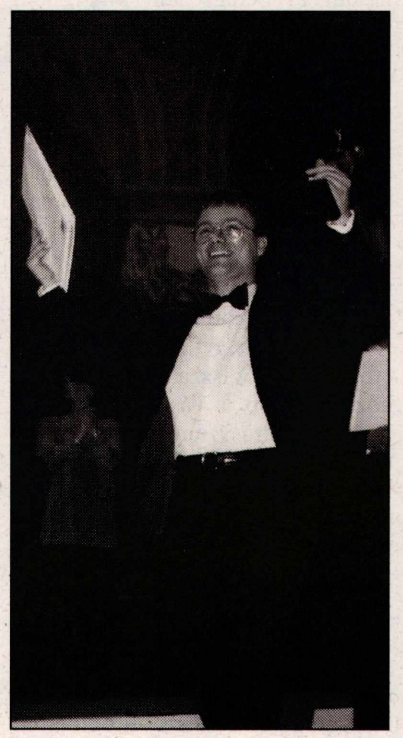

Durányik László szárnyakat kapott

Kodály Iskola Miraculum Gyermekkara – karnagy: Durányik László
1995-ben alakult, több nemzetközi versenyen vett részt (Budapest, Dánia, Debrecen, Nagy-Britannia), 1998-ban kategóriájában első lett a debreceni Bartók Béla Kórusversenyen és Llangollenben. Első CD-jük 1997-ben jelent meg, a második megjelenése a közeljövőben várható.

FORMÁBA PARANCSOLT LÉLEK

Noel Ö. Gábor műtermében

Szokatlanul mozgalmasra sikeredett hétfői nap, kellemes és kellemetlen találkozások eredmények és bosszantóan elcsuklott remények, a megélhetés, a talpon maradás szikár parancsa. Ezek egy virágillatú kellemes tavaszi nap hordalékai. A fejem kissé zúg a fáradtságtól, de mire az északi térfal mögötti kis utcába érek, elsimulnak gyűrődéseim és belül csendesség támad. A nehéz fakapu halkan nyikordul és a magas, hetvenkilenc évesen is jó tartású ősz férfi barátságosan invitál. Nem is tagadja, örül a látogatónak, hiszen mióta romló egészsége korlátot szab napi mozgásának, ritka a vendég errefelé. Noel Ö. Gábor festőművész otthonába érkeztem egy régóta tervezett beszélgetésre. Öreg ház, magas belső térrel, kellemes polgári hangulattal. Pajti kutya izgatott vakkantásokkal kerülgeti az idegent, majd a fotel alól villantja felém kíváncsi szemeit. Katalin asszony gondoskodó szeretettel vesz körbe minket, kávét, pogácsát, üdítőt hoz majd csendesen visszavonul. A belső szobát, ahol ülünk, a téltől foglalta vissza házigazdám néhány napja, hiszen a hideg nagy úr és a gázszámla komoly próbatétel. Falnak forgatott kevés kép, néhány mappa és egy festőállvány jelzi a szoba kettős funkcióját.

- Min dolgozol? - kérdezem gyanakodva, a kissé elhagyottnak tűnő festőállvány felé pislogva.

- Nem dolgozom. Az egyik szememmel szinte semmit a másikkal pedig igen gyengén látok Most hogy javul az idő és visszaköltözhettem ebbe a szobába talán hozzá szokik a szemem a kissé gyenge fényhez és szeretnék újra festeni.

Szemem az asztalon heverő furcsa tárgyra téved. Egy aszimmetrikus szemüveg, melynek bal üvegére leukoplaszttal felerősített vastag pót lencse próbálja korrigálni az elveszett élességet.

- Megkésve kezdted a művészpályát, mesélj az előzményekről.

- Valóban harmincévesen kezdtem a pályát, mert gyermekként szüleim kívánságára a katonai reáliskolába, majd a katonai akadémiára, a Ludovikára kerültem, közben aktívan sportoltam. Később katonatisztként szolgáltam, majd két és félév hadifogság következett. Kuznyeck - Szibéria és egy kedves barát, Végvéri Lajos művészettörténész, akitől sokat tanultam a fogságban. Végül külön szobát kaptunk, mert a fogolytársak nem győzték türelemmel, hogy folyton a művészetről beszélgetünk. Megfázásom és betegségem miatt nem kellet a szabadban dolgoznom, így rendbe raktam a tábor kerámia műhelyét és ott plasztikákat készítettem. Ezeket természetesen a tábor parancsnokának és felügyelőinek ajándékoztam, ez bizonyos kímélet es életmódot biztosított számomra. Amikor haza kerültem, Végvári tanácsára Somogyi Józsefnél tanultam szobrászatot a Budapesti Képzőművészeti Gimnáziumban, de a régi szerelem, a festészet vonzása erősebb volt. Vissza tértem a sporthoz is, előbb a Vasasba, majd az Építőknél öttusáztam. Tagja voltam a magyar válogatottnak és emlékezetes csatákat vívtunk az akkori nagy ellenfelekkel a svédekkel és a franciákkal.

- Mikor kezdődött az igazi művészpályád?

- 1955-től kizárólag csak festészettel foglalkozom, ebben sokat segített, hogy 59-ben felvettek a Fiatal Képzőművészek Stúdiójába, majd hamarosan tagja lettem a Művészeti Alapnak. 1960-ban nyertem először első díjat a Műcsarnok országos pályázatán, figurális kategóriában.

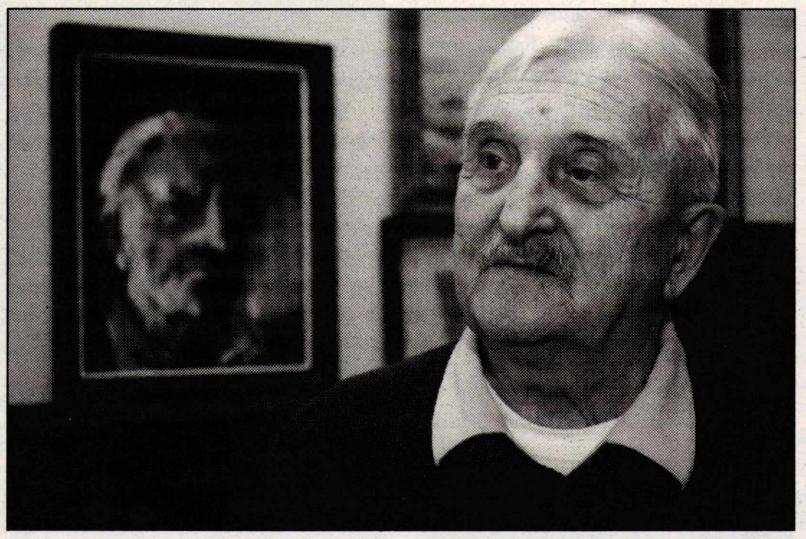

- Hogyan kerültél vidékre?

- A kecskeméti Művésztelepre jöttem 1960-ban, ahol igen jó szellemű munka folyt és olyan kollégákkal kerültem kapcsolatba, mint a szobrász Bencsik István, a festő Sváby Lajos, vagy Csohány Kálmán. Itt egy igen nyitott légkör volt és akkor még lehetett a kollégákkal szakmai vitákat folytatni. Ezek fontos beszélgetések voltak. Sajnos ez a szellem a bajai évekre már nem volt jellemző. Egy éves kecskeméti munkálkodás után ugyanis Baján kaptam műtermet.

- Milyenek voltak a Baján töltött évtizedek?

- Több mint húsz évig éltem és dolgoztam Baján, de nem éreztem magam igazán otthon. Az ott dolgozó szakmai kolónia elég zárkózott volt és nehéz volt közelebbi kapcsolatokat építeni. Okozhatta ezt a szemléletbéli különbség is, hiszen én soha nem tudtam mit kezdeni az alföldi festészet hagyományaival, de lehettek személyes okai is. Én mindig azt vallottam, hogy a művészetnek a kor szellemiségét és hangulatát kell hitelesen megragadnia.

- Műveid egy rendkívül egységes életművet alkotnak és nagyon határozott, sajátos stílust képviselnek. Látszik hogy figyeltél a modern európai festészet immár klasszikus hagyományaira. Voltak e meghatározó stílusok, vagy mesterek, akik szemléletedet alakították?

- Nem figyeltem különösebben a stílusokra, inkább a minőség fogott meg a különböző korok művészetében és a hitelesség, ahogyan saját koruk lényegét tudták megragadni.

- Műveid egyik fontos eleme a képi szerkezet. Szereted a kubizmust, vagy a konstruktivizmust?

- Nem szeretem, mert keménynek, merevnek és emberidegen világnak tartom. Képeimen vannak ugyan geometrikus elemek, de mindig nyitott szerkezetűek. Engem az emberi figura ábrázolása és az oldottabb festőiség izgat.

- 1983-ban újra Kecskemétre költöztél. Milyen a kapcsolatod a kecskeméti kollégákkal?

- Az infarktusom óta kevesebbet tudok mozogni a városban és ez megnehezíti a kapcsolattartást, a kollégák pedig úgy látszik gyorsan felejtenek.

Lapozzuk a mappákat és kis méretű képek kerülnek lelő. Egy önarcképen valahonnan a sötét színek mélyéről szűkre vont szemmel néz ránk a festő. Egy másikon jellegzetes szerkesztésű házak, magányos figurával. A/4-es kartonra vetett arasznyi monumentalitás. A kép sejtelmesen bolyhos mélységei, meleg koloritja magába szívja a tekintetet és a látvány mögötti valóságról mesél, bölcsen, tisztán egyszerűen. Máshol a pengeéles erővonalak mentén felharsanó, majd szétporladó érett színek erős érzelmi telítettsége ragadja meg a képzeletet, ahogy Szabó János írja egy régi téli tárlatról „ Noel határozott, erőteljes. Látványát kemény kézzel fogja össze. Módszerére talán legjobb példa az Alkony. Néhány mértani formába parancsolt szalmakazal csupán, tompa színek. Mégis feszült. A szalmatömbök szinte árasztják az egész nap elnyelt forróságot és a véghez vitt munka diadalérzetét."

Írta:
Balanyi Károly

Zsákutca

Újkígyósi feszület

Beszélgetés egy műalkotás születéséről, Turi Endre festőművésszel

A húsvéti ünnepek előtt, két évi munkával fejezte be Turi Endre festőművész Krisztus korpuszát, mely az újkígyósi szeretetház kápolnájában került felállításra. A Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhelyben, a szállítás előtt beszélgettünk a műalkotás létrejöttéről a művésszel.

- Az elkészült térplasztika, egy síklapokból összeállított felület, melyben a test felépítését meghatározó fémszálak, egyben a test anatómiáját is érzékeltetek?

- Az anatómia benne van az egész figurában, de ezek a drótszálak inkább a feszítést teremtenek a test felületén, bár nem mondanak ellent az élő test izmaiban rejlő feszítő erőnek sem. A figura megteremtésénél, a fej és a testet takaró vászon fényes felületét és a test lecsiszolt, matt hatását kívántam érvényesíteni, mert ezzel test légiesebbé vált és egyben megfosztottam az életszerű hatásától is.

- A kompozíció elkészítését megelőzték, olyan tanulmányrajzok, melyek nemcsak a test helyzetét és méretét, hanem az erővonalaknak tekinthető fémszálak hálózatát is megjelenítették?

- Igen készültek ilyen tanulmányok. Elképzelésem szerint ezek vonalak a test feszítettségének a megteremtése mellett, a növényekre jellemző növekedési folyamatot is érzékeltetik. A lábak egy fa gyökérzetére hasonlítanak, a test középső részén a hason és a mellen virág formák teljesednek ki, melyek burjánzása a karokra is kiterjed.

- Hogy történt a 2,7 méteres alak megformálása?

- Részletekben. A megformált "testrészeket" bevontam zománccal, és a legnagyobb kemencében kiégettem, mely a kezelési módtól függően elszíneződött. Majd ráhegesztettem a felsőtestre a fejet, a karokat és a lepellel borított altestet, melyhez a lábakat rögzítettem.

Végül a töviskoszorút illesztettem a fejre úgy hogy, a tüskék helyét a koponyán kialakítottam. A testet a fakereszthez, a kezeken és a lábakon áthatoló szögekkel rögzítettem.

- A húsvéti ünnepek alatt felállított műalkotás megszületése, a véletlenek szerencsés egybeesése, vagy egy tudatos munka eredménye?

- Én akartam, hogy így történjen, és jó időzítéssel sikerült is elérnem. A felállított feszület kiegészül majd, a 60 x 40 centiméter nagyságú stációkkal, melyek csúcsíves alakú zománcplasztikák lesznek, és reményeim szerint, egy év múlva, már a kápolna falát díszítik.

Lejegyezte: Daróci Kiss Márta

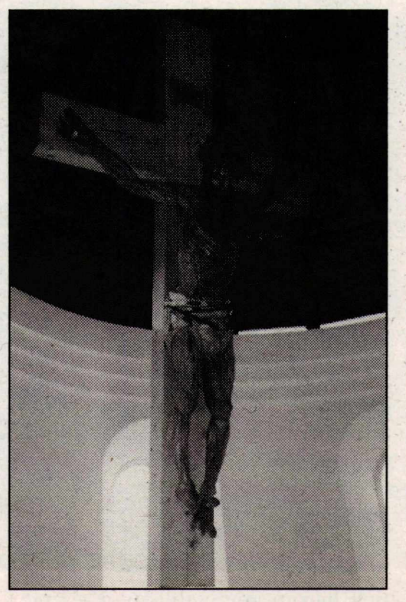

Túri Endre feszülete az újkígyósi kápolnában

Zománcművészeti alkotások Kecskemétről-Esztergomban

Az Esztergomi Főszékesegyházi Kincstár meghívására, április 9-én kiállításon mutatták be, a Kecskeméten működő Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely gyűjtemény anyagát, valamint Bartha Lajos és Begyik Tibor ötvösművészek liturgikus tárgyait. A számos érdeklődőt és a megjelent művészeket Karsai Péter, a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés alelnöke köszöntötte, majd ezt követően Cséfalvay Pál kanonok, művészettörténész megnyitotta a kiállítást.

A negyedszázada időszakosan működő zománcművészeti alkotótelep és a tizenöt éve folyamatosan dolgozó alkotóműhely anyagából, Pap Gábor művészettörténész rendezte a kiállítást. A bazilika épületében, az Esztergomi Kincstár állandó kiállítása, arra ösztönözte a mű-tárgyak válogatóit, hogy a gazdag gyűjteményből a vallásos témát feldolgozó alkotások mellett, bemutatásra kerüljenek a különböző technikai eljárással készült művek, melyek a festészet, a plasztika az ötvösművészet körébe sorolhatók.

A kiállított alkotások közül, Ravasz Erzsébet Ómagyar Mária-siralom c. rekeszzománc alkotása, Kátai Mihály applikált díszítésű Paraszt madonnája, Vdovkin, Nyikolaj Elveszett szentség címet viselő műve, Hertay Mária megfeszített Krisztus testei, Maszteropulosz, Nikosz görög kereszt alakú Kompozíciója és Kalmárné Horóczi Margit átírt, növényi díszítésű feszületei emelkedtek ki művészi megformálásukkal.

A valláshoz kötődő témakört bővítette, Báron László Koronás Krisztusa, Kopócs Tibor Assisi Szent Ferenc megkísértése, Hollósy Katalin Elmaradt látogatás című művei, melyek az események megjelenítésére és azok újszerű formai megoldásaira vállalkoztak.

Turi Endrének, az "Elvégeztetett" című, zárt keretbe foglalt több-alakos rekeszzománc plasztikáját, melyen Krisztus kereszt halálát jelenítette meg, a kiállítás főműveként minősítették a jelenlévők.

A kiállító művészek közül, Mayer Berta a zománc felületek míves megmunkálásával, Hévízi Éva a különböző anyagok együttes felhasználásával teremtett értékes alkotásokat, míg Morelli Edit az anyag rejtett szépségének felmutatására törekedett műveiben.

A kínai születésű Chang Hon rekeszzománc táljával és a magyar Gyöngy Enikő azonos technikával készült vallásos tárgyú kiállítási darabjaival igazolta a zománc sokoldalú alkalmazását, dekorativitását.

A kiállítás anyaga október 10-ig tekinthető meg az Esztergomi Főszékesegyház épületében.

D.K.M.

Serfőzdéből - múzeum

Az 1700-as évek végén kevés bor termett a városban, s ez a körülmény nagymértékben csökkentette a bormérés egyedüli jogával rendelkező város bevételeit. Ezért a tanács 1791-ben az ún. Serház építését határozta el.

A sörház felépítését 1793 február 24-én kötött szerződés alapján Hacker József pesti kőműves- ácsmesterre bízták, aki az építési feladatot 4,500 rénus forintért elvállalta. A mester az építési munkát öt hónap és hat nap elvégezte, s 1793 augusztus elsején már megindult a városban a sörfőzés.

A sörház első bérlője Petz János volt. Az épületegyüttes alápincézett: sör - és pálinkafőző házat, szárazmalmot, a sörszállításhoz szükséges hat ökör bekötésére alkalmas istállót, kutat és magtárt foglalt magában.

Az épületcsoportot a kapubejáró baloldalán 1834-ben kétszobakonyhás lakással, kamrával és pincével gazdagították.

A sörfőzést szigorúan kezében tartó városnak a bérlőkkel való állandó harca, de főleg a városban létesített sörlerakat, a sör előállításának eredményességét csökkentő hatása miatt, 1875-ben a város a sörfőzést beszüntette.

Ezután a serház épületeit laktanyává alakították át, s ez volt a „Serház-laktanya". Majd a város nagy laktanyáinak felépítése után, 1892-ben a Serház laktanya funkciója is megszűnt.

A katonák kivonulása után mintegy 25 éven át az épületek raktárként, átmeneti szállásként szolgáltak. Nemsokára azonban a városkörnyéki homokhasznosítás következtében Kecskemét gazdasági szerkezetében a szőlő-gyümölcstermelésre alapozott kerti kultúra vált vezető ágazattá, így a gyümölcs feldolgozás sorában a szeszfőzés is fontos szerephez jutott.

Így 1917-ben a kevésbé hasznosított serházban városi szeszfőzdét létesítettek, ahonnan országszerte ismertté vált italok kerültek ki. Itt főzték azt a barackpálinkát is, melyet a walesi herceg 1935-ben - budapesti látogatása alkalmával - elindított a világhír útján.

Ezt a szeszfőzdét 1945 után a Budapesti Likőripari Vállalat vette át, ahonnan 1982 áprilisában költözött át a Vasút utcai telepére.

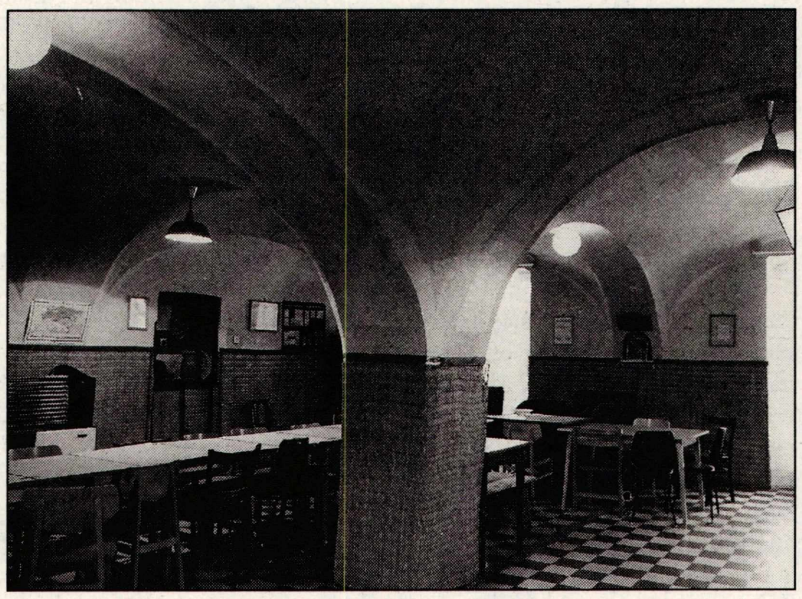

Archív kép egy régebbi hasznosításból

A volt „Serház" épületeit az Országos Műemléki Felügyelőség 1983-ban műemléki védelem alá helyezte. Ezt követően a Bács-Kiskun Megyei és a Városi Tanács áldozatvállalásával, valamint a különböző helyi vállalatok segítségével - a Magyar Népi Iparművészet Múzeumává alakították át.

A Győrben 1952-ben rendezett ankéton fogalmazták meg először, hogy a hiteles népművészet hagyományainak megmentése és értékeinek továbbfejlesztése érdekében létre kell hozni a Népi Iparművészeti Tanácsot. Ennek a szervezetnek több mint harminc éves gyűjtőmunkája eredményeként tízezer tárgyat meghaladó gyűjtemény jött létre.

Ez a hallatlanul gazdag anyag hallatlanul gazdag anyag időszakos kiállításon látható volt ugyan, de állandó jellegű kiállítás létrehozására sokáig nem kínálkozott lehetőség.

Ezt a lehetőséget teremtette meg a Bács-Kiskun Megyei Tanács és Kecskemét város vezetése, amikor 1983-ban megállapodást kötöttek a Népi Iparművészeti Tanáccsal. A volt Serház épület átalakítási költségeit a két tanács, amíg a múzeum fenntartásának kiadásait Kecskemét város vállalta.

A több mint kétszáz éves épület boltíves termeiben, 800 m² alapterületen így jött létre az ország népi iparművészeti múzeuma, melynek anyaga betétként került a városba.

Az állandó népi iparművészeti kiállítás öt szakágra tagozódik. A csontból, szaruból-fából készült értékeket két teremben állították ki. A fazekas emberek legszebb darabjai a mezőtúri, a nádudvari, a hódmezővásárhelyi stb. műhelyekből kerültek ki.

Az ország egész területén művelt hímzés mindhárom válfaja, - a vászon -, a szűcs és a szűrhímzés gyönyörű darabjai is megtalálhatók a kiállításon.

Ugyanígy nem hiányozhatnak a múzeumból a legrégibb mesterségnek, a szövésnek, az ország legjelentősebb stílushagyományával rendelkező vidékeiről származó értékes darabjai sem.

A kismesterségek köréből a varrott és vert csipkék, mézeskalácsok, festett tojások, a bőrművesség tárgyai, lószerszámok, szépművészeti babák, de a vesszőből, csuhéból, a gyékényből készült tárgyak gazdag választékai is láthatók a gyűjteményben.

A legnagyobb kiállító teremben helyezték el a népi bútorokat, a népi szőnyegekkel és a kovácsoltvas tárgyakkal együtt.

A népi Iparművészeti Múzeum évenként 4-5 alkalommal rendezett időszaki tárlattal, kézműves műhellyel, összejövetelekkel gazdagítja programját.

Juhász István
építészmérnök

Milyen is a boksz?

Hát ilyen! Akkorát kapott a szerkesztő, hogy mindjárt rászámoltak! Előző lapszámunkban ugyanis az edző Balzsay Károly helyett a szorító sarkában pihegő ökölvívó fényképét jelentette meg. Arra nincs magyarázat, hogy a csere miképp történt meg, viszont idézhetjük a Lokomotív dal más sorát: "főleg ne sokat filozofálj". Nem is teszem, csak elnézést kérek az edzőtől. Tartok tőle, gyorsabban jár a keze, mint a szerkesztő - gondolata.

Balzsay Károly (balra) és Pataki Miklós a megyei ökölvívó szövetség elnöke

"EZÜSTÖS" LÁNYOK

Az ország legjobb négy csapata közé jutott a KRC női junior csapata, ahol minden várakozást felülmúlva a második helyezést szerezte meg.

A csapat 90%-a az NBI-es csapattal edz, így az edzések közösek, habár a felkészülés utolsó szakaszában sokat dolgoztak külön a juniorok Farkas Mihály vezetésével. Az ezüstérem születéséről ő számolt be:

- A legnehezebb ellenfelünknek a Vasas bizonyult. A mérkőzés igazi lélektani hadviselés volt, hiszen a selejtezők során kikaptunk tőlük. De a négyes döntőben sikerült visszavágnunk. Bebizonyítottuk, hogy mi vagyunk az erősebbek. Szerintem valóban az ország második legjobb csapata a mienk.

- Ha a bajnokság elején valaki azt mondja, hogy másodikak lesznek, elfogadta volna?

- Természetesen igen, de ahogy az Angyalfölddel játszottunk a döntőben, benne volt a győzelem a csapatban, csak egy hajszállal csúsztunk le az aranyéremről. De alapjában véve nagyon elégedett vagyok a lányokkal, igazi csapatmunka volt.

A csapat Farkas Mihály és Szappanos Tibor edzővel

Ágoston Zita

Ötödik osztályos korában kezdett röplabdázni. Az indíttatást szülei, nagyszülei sportmúltja adta. Eredményei közül erre a második helyre a legbüszkébb. Jelenleg a Bányai Júlia Gimnázium 11. évfolyamára jár. Érettségi után a JATE Jogi Karára készül. Szeretné tovább folytatni a röplabdázást. Nagy álma egy extra ligás csapatban játszani. Szabadidejében zenét hallgat, szeret olvasni, főleg a realista írók műveit.

Ékes Eszter

Először kosárlabdázott, majd hat éve kezdett röplabdázni Kaposváron. A Munkácsy Gimnázium csapatával kétszer nyert diákolimpiát. Az ifjúsági válogatott tagja volt. A junior bajnokságon második helyezést ért el a Kaposvár színeiben. Az NB I-ben együtt játszott a nővérével. Tavaly igazolt át a KRC-be. Jól érzi magát Kecskeméten, szeretne tovább maradni. Most a Katona József Gimnázium egy éves szoftver-üzemeltető tanfolyamára jár. Kedvenc időtöltése a horgászat.

Kalmár Judit

Általános iskolás korában kézilabdázott. Talán nem véletlen, hiszen édesapja a Delfin KC kézilabda edzője. Öt éve váltott a röplabdára. Első edzője Dunszt Orsolya volt, aki jelenleg a csapattársa, de ez nem okoz számukra problémát. Jövőre érettségizik a Katona József Gimnáziumban. Utána jogi egyetemre szeretne menni. Szabadidejét legszívesebben a csapattársakkal tölti.

Martinovics Szilvia

Az általános iskolában jó eredményeket ért el kislabdahajításban is, de később döntenie kellett az atlétika és a röplabda között. A röplabda győzött. Eddigi legjobb eredménye ez a junior második hely. A Szent-Györgyi Albert Egészségügyi Szakközépiskola végzős tanulója. Így érettségi előtt nem könnyű számára összeegyeztetni a tanulást és a sportot. A JATE földrajz-biológia szakára jelentkezett.

Mester Melinda

Tíz évesen ismerkedett meg a röplabdával. Testnevelő tanára küldte el egy toborzóra az ikertestvérével együtt. Ma már mindketten az NB I-es csapat tagjai. A Szent-Györgyi Albert Egészségügyi Szakközépiskola 11. osztályos tanulója. A humán tárgyakat kedveli, bár a matematika is jól megy neki. Az idegenforgalmi menedzseri, a vendéglátó pálya érdekli legjobban. Szabadidejében szívesen hallgat zenét, szeret kirándulni, biciklizni.

Mester Szilvia

Testvéréhez hasonlóan ő is a Szent-Györgyi Albert Egészségügyi Szakközépiskolába jár. Az irodalom és a történelem áll hozzá a legközelebb. Dekoratőr vagy lakberendező szeretne lenni. A rajzon kívül a kirándulás és a napozás jelenti számára a kikapcsolódást.

Arra a kérdésre, hogy mit jelent az, ha valaki az ikertestvérével egy osztályba jár, egy csapatban játszik, diplomatikusan mindketten azt válaszolták, hogy néha előny, néha hátrány. Hogy mikor melyik, az legyen az ő titkuk.

Szabó Márta

Ötödikes kora óta röplabdázik. Idén utolsó éves junior. Nagyon szeretett volna egy dobogós befejezést, és ez sikerült is. Csapatkapitányként szerinte könnyű dolga volt, mert a csapatuk egy összeszokott, jó közösség. Jelenleg a Katona József Gimnáziumba jár. A tanulást és a sportot az érettségi felé közeledve egyre nehezebben tudja összeegyeztetni. A Testnevelési Egyetemre készül. Édesapjához hasonlóan testnevelő tanár és edző szeretne lenni.

Vatai Gabriella

A Bányai Júlia Gimnázium 10. osztályos tanulója. Hat éve itt kezdett el röplabdázni. A mostani második hely mellett arra a legbüszkébb, hogy bekerült az ifjúsági válogatottba és tavaly részt vett az EB selejtezőn Szlovákiában. Álma, hogy egyszer külföldi csapatban szerepeljen. Legkedvesebb tantárgyai a matematika, az angol és a francia nyelv. Közgazdasági, külkereskedelmi vonalon szeretne továbbtanulni. Hobbija a zene és a mozi.

Írta: Zsámboki Anna

Csillagnéző

A Nap április 20-án, nyári időszámítás szerint 14 óra 46 perckor lépett be a Bika jegyébe. A tizenkét zodiákus (állatövi) szakasz között a Bika a második, s a megelőző Kossal, valamint a követő Ikrekkel együtt tavaszi jegy.

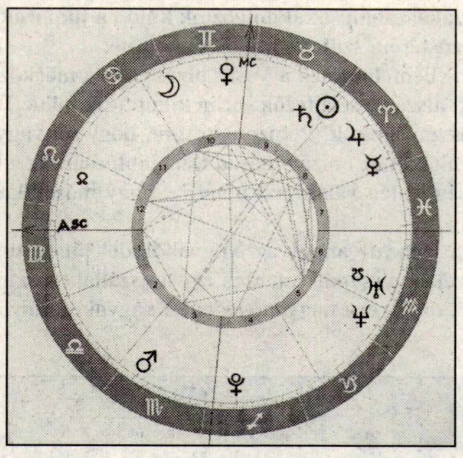

A Nap jegyváltásának idejére készített horoszkóp annak az időszaknak a minőségét mutatja, amely a következő jegyváltásig tart, ebben az esetben május 21-én 13 óra 52 percig, amikor a Nap eléri az Ikreket. (A képletet Kecskemétre számítottuk ki, de gyakorlatilag érvényes az ország egész területére.)

Az ábra legmagasabb pontján a Vénusz (Esthajnalcsillag) áll, amely itt éppen az esti csillag minőségében szerepel, vagyis szürkület után már feltűnik a nyugati égbolton. Augusztus elejétől fokozatosan közelebb kerül a Naphoz, szem elől vesztjük egy időre, de aztán szeptember közepétől ismét egyre feljebb emelkedik – immár hajnalban, vagyis hajnalcsillagként, megelőzve a napkeltét. Augusztusban tehát már alig láthatjuk, kivéve 11-ét, amikor 13 óra tájban elsötétül a Nap, s tőle balra, 13 foknyi távolságban (s 6 fokkal lejjebb) felszikrázik a Vénusz.

Ám amilyen szép látvány a magasan álló hajnali vagy esti Vénusz, asztrológiai szempontból nem szerencsés, ha túl messze kerül a Naptól, bár 48 foknál távolabb sosem látható. Akinek a születési képletében pl. ezt a maximális távolságot megközelíti, annak többszörösére nő az esélye, hogy életében legalább egy (de inkább több) tartós párkapcsolata megszakad. Nem látszik szerencsésnek ez a konstelláció a házasságkötés idején sem, vagyis május eleje és június közepe, valamint október eleje és december közepe között ajánlatos tartózkodni a frigyrelépéstől. Az újkori asztrológusok a Vénusz és a Plútó bolygó diszharmonikus kapcsolódásához sok más között a házasságszédelgést is társítják, és ábránkon jól látszik a két planéta szembenállása. (Mellesleg: üzlettársi kapcsolatba lépni, nagy értékű szerződést kötni vagy pert indítani sem tanácsos ezekben az időszakokban.)

Egy másik fontos konstelláció a képletben a Nap és a Szaturnusz együttállása. A Nap a tetterőt, a kreativitást, az ember Énjét jelképezi, míg a Szaturnusz a gátló hatásokat, a fegyelmet és a fegyelmezést, a megpróbáltatásokat képviseli. E két elv összemosódása már önmagában sem kellemes. Ráadásként szemben áll velük a Mars: dinamizmus, az aktivitás, az energia. Ez így együtt a bukás, a kegyetlenség, az akadályok balesetek jelölője, különösen, hogy az oppozíció a harmadik és a kilencedik házat köti össze, amelyeknek alapjelentései között a hosszú- és rövidtávú utazások is szerepelnek. Hozzátehetjük még: a Szaturnusz „fennhatósága" alá tartoznak egyebek között a bányák, a Mars egyik lényege pedig a tűz. A dudari bányában 13-án, kedden este tűz keletkezett, szerdán reggel leszálltak felderíteni, egy ember meghalt, néhányan gázmérgezést kaptak. A Szaturnusz és a Mars akkor már, ha nem is pontosan, de szemben állt egymással. Legyünk tehát óvatosak mindenféle barlangban, omladékos helyen, de vigyázzunk a tűzrakásnál is. S ami a legtöbbeket érint: legyünk igen figyelmezettek a közlekedésben. Az autóban a gázpedál jelképezi az energiát, tehát a Marsot, a fék pedig az önfegyelmet, a száguldás visszafogását, a szabályok betartását, vagyis a Szaturnuszt. Ha mi megfeledkezünk a fékről, a Szaturnusz kénytelen gondoskodni róla, például egy vaskos fa képében. Ne szégyelljünk kissé pesszimistának, óvatosnak lenni. Mert bár az olyan zseniális találmány, mint a repülőgép, az optimista ember fejéből pattan ki, de ehhez egy pesszimista találja fel az ejtőernyőt.

A Mars ugyan megszelídül kissé május 5. után (mivel látszólag hátráló mozgásban van, visszalép a Mérlegbe), de megismétlődik a szembenállás augusztus 11-én, a napfogyatkozás idején!

Nyilvánvaló, hogy a fentebbi csillagállások nem mindenkit érintenek egyformán. A Vénusz-Plútó szembenállás azokra az Ikrek-jegyűekre hat leginkább, akik május végén, június elején születtek, illetve a november végi, december eleji Nyilasokra. Ennél talán gyengébben, de megérezhetik a március eleji Halak és szeptember eleji Szüzek is.

A Nap-Szaturnusz szembenállása a Marssal az áprilisi Bikákat és az októberi Skorpiókat érinti, mégpedig akik a jegy első 5-6 napján születtek, hasonló a helyzet az Oroszlánokkal és a Vízöntőkkel.

Méginkább érvényesek a fentiek azokra, akiknek születési horoszkópjában ezeken a helyeken érzékeny pontok (pl. ascendens, 8., 12. vagy 6. házcsúcs, stb.) vagy támadott bolygók találhatók.

A telihold április 30-án 17 órakor lesz teljes, ennek különösen a vendéglősök örülhetnek, mert a tapasztalat szerint ilyenkor jócskán megnő a forgalmuk. Az is tapasztalat viszont, hogy a telihold sokakra nyugtalanítóan hat, különösen azokra, akiknek születésükkor is ilyen volt a Nap és a Hold viszonya, vagy éppen újholdkor születtek. Racionalistább vélemények szerint viszont ha teliholdkor felhőtlen az égbolt, akkor a Hold által visszatükrözött napfény az éjszaka szokásosnál többszörösére növeli a levegő elektromosságtartalmát, s ez okozza a feszültséget az élővilágban. Nyilván ez is igaz, meg amaz is.

L. A.

Nyári tábor

A Kecskeméti Planétárium hagyományaihoz híven idén is megrendezi nyári csillagászati napközis táborát. Várjuk a csillagászat iránt érdeklődő diákokat már 7 éves kortól. A tábor ideje és díja: július 19-23. (5 nap) 3250,- Ft, augusztus 2-6. (5 nap) 3250,- Ft, augusztus 16-19. (4 nap) 2600,- Ft, augusztus 23-27. (5 nap) 3250,- Ft. A tábori helyeket előre – telefonon, vagy személyesen történő bejelentkezéssel – kell lefoglalni. Egy turnusba maximum 20 főt tudunk fogadni. Információ: Kecskeméti Planétárium, Lánchíd utca 18/a. Tel.: (76) 478-994

Túraprogramok

A Kiskunsági Nemzeti Park októberig havonta két alkalommal szervez nyílt túrákat egyéni és családos jelentkezőknek. A szakvezetéses utakon a nemzeti parknak azokat a területeit ismerhetik meg résztvevők, amelyek sérülékenyebb voltuk miatt szabadon nem látogathatók. A legtöbb túra helyszíne vonattal és autóbusszal is elérhető. Információ és túranaptár kérhető a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságán, Kecskemét, Liszt F. u. 19., telefon 76/482-611. Május 15-én, 9 órakor indul az Izsáki vasútállomásról a Kolon-tót felfedezők csapata. A tavat övező hatalmas nádasok gazdag madárvilágnak adnak otthont. A hazánkban előforduló valamennyi gémfaj és a kanalas gém is rendszeresen költ ott. A túrát június 19-én is megismétlik.

KÖZÉLETI HÍR KÖZÉLETI HÍR

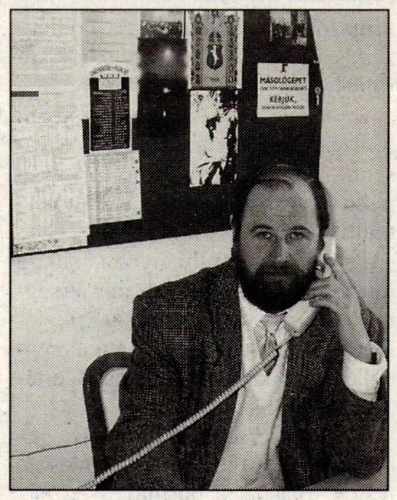

Tisztújítás az MDNP-nél. A kecskeméti szervezet elnökévé, valamint az MDNP Bács-Kiskun megyei elnökévé újraválasztották Tóth Tamás volt önkormányzati képviselőt. Bizalmat kapott a kecskeméti vezetőségben ifj. Bajáki Ferenc vállalkozó és Wiedemann Tamás végzős piarista diák.

KISÖCSÉMNEK

AZ VAGY, AKI AKKOR SZERETTEM VOLNA LENNI, MIKOR AKKORA VOLTAM, MINT MOST TE VAGY, DE SAJNOS ÉN MÁR AKKOR IS MÁS VOLTAM.

MOST MEG AZ VAGYOK, AKI AKKOR SZERETTEM VOLNA LENNI, AMIKOR MAJD AKKORA LESZEK, MINT AMEKKORA MOST VAGYOK, DE MOST SEM AZ VAGYOK,

AKI LENNI SZERETNÉK, MERT ÉN MINDIG MÁS VAGYOK.

MINDIG VALAMI MÁS AKARTAM LENNI, MERT VALAKI MÁS MINDIG AZT AKARTA, HOGY MÁS LEGYEK.

MOST MEG ILYEN VAGYOK, ÉS TELJESEN KIVAGYOK, MERT MÉG MINDIG NEM AZ VAGYOK, PEDIG ÉN MEGPRÓBÁLTAM AZ LENNI...

...ÉS ROSSZUL IS VAGYOK, MERT MINDENKI CSAK AZT MONDJA, HOGY MINEK KELLENE LENNEM, ÉS ÉN MEG MÁR LASSAN AZT SEM TUDOM, HOGY KI VAGYOK!

NA, MINDEGY. VAGYOK, AKI VAGYOK, ÉS ÉN MINDIG AZON VAGYOK, HOGY MINDIG TUDD, HOGY KI VAGY, ÉS, HOGY NE MÁSOK MONDJÁK MEG, HOGY KINEK KELLENE LENNED, MIT KELLENE MONDANOD, MIT KELLENE HORDANOD, MIT KELLENE VENNED, MIT KELLENE ENNED...

TE ÚGY VAGY JÓ, AHOGY VAGY.

MI ÉRTELME LENNE MÁSNAK LENNI?

Írta: Braunitzer Gábor

Virágos vetélkedő

Három kategóriában: 1. ablak, erkély, terasz; 2. előkert, közterületről látható kert; 3. intézmények ablakai, erkélyei előkertjei közötti virágosítási versenyt hirdet a Polgármesteri Hivatal. Levelezőlap méretű, névvel, címmel ellátott színes felvétellel lehet jelentkezni a vetélkedőre, amelyet a Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Városüzemeltetési Osztályára kell beküldeni 1999. július 15-éig. Szakmai zsűri alakul, tagjai a felvételeket áttekintve helyszíni szemlén egészítik ki benyomásukat, hogy meghozhassák a döntést: 20, 10, 6, 4 ezer forintos díjak odaítéléséről. A pályázó iskolai közösségek jutalmazására 10 ezer forintos különdíjat is alapítottak.

A Virágos Kecskemétért '99 vetélkedő eredményét augusztus 17-én, a Hírös-hét Fesztivál megnyitóján hirdetik ki.

Jászberényi bemutatkozás

Április 9-én nyitotta meg Szappanos István Jászberényben a Lehel Vezér Gimnázium Iskolagalériájában, lapunk fotósa, Haydu Tamás Negyed kiló párizsi című fotókiállítását. A tárlaton a Párizsban készült fekete-fehér fotóit mutatta be a kiállító művész.

Tűzzománcok az egészségházban

Fehér Margit Kecskeméten élő képzőművész tűzzománc képei láthatók a MEDITRES Egészségházban, a Petőfivárosban. A kiállítás május 14-ig látogatható a Bagoly utca 1/a. szám alatt.

Pepsi gyermeknap

Május 30-án, vasárnap 10-18 óráig tánc-és zenei bemutatókkal, kézműves foglakozásokkal, sportversenyekkel, kirakodóvásárral, tombolával és sok-sok játékkal várják a gyerekeket az Erdei Ferenc Művelődési Központba.

Köztér a Majálison

Május elsején hagyományos majális rendezvényekre kerül sor a Szabadidőközpontban. Reméljük, hogy Olvasóinkkal is találkozhatunk ott, hiszen lapunknak lesz standja. Keressék a Köztér feliratot 10-15 óráig. Lapunk munkatársai bármilyen kérdésükre választ adnak és természetesen várjuk ötleteiket és javaslataikat!

J.A. alázatos szolgája

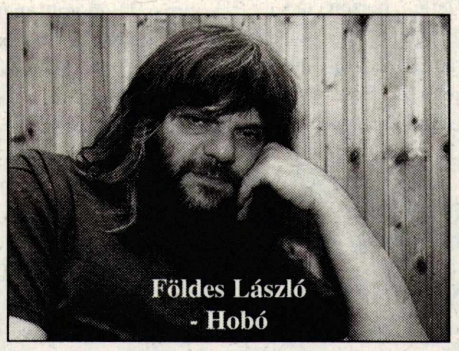
Földes László - Hobó

A Költészet Napjának méltó megünneplésére a Kecskeméti Ifjúsági Otthon szervezői Hobót hívták meg, a Légy Ostoba című, József Attila verseiből, Márta István zenéjével, Jordán Tamás által rendezett műsorával. Az április 15-én este 7 órakor kezdődő egy órás est, - noha biztos vagyok benne, hogy a közönség nagy része hallotta Hobót "józsefattilául" - megrázóan döbbenetes, felemelően gyönyörűséges volt. Az első verssortól ("Zord bűnös vagyok, azt hiszem"), a műsor címadó versével záruló válogatás minden egyes szemelvénye József Attila költészetének örökérvényűségét tanúsította, az előadó pedig az emberi lét gyötrelmeinek koroktól független álladóságát adta hozzá a versekhez. A zömmel fiatal közönség, amely megtöltötte a nagytermet, lenyűgözve hallgatta az ismert, vagy ritkábban műsorra kerülő verseket, attól az öntörvényű előadódtól, aki magát J. A. alázatos szolgájának nevezi. Kettőjük "találkozása" azt hiszem sorsszerű.

Ha módomban állna valami nagyot kívánni, az nem lenne más: a József Attila "összes", töredékestül - Hobóval, Márta-zenével, Jordán-rendezésben.

n.m.

Ötlet a falon

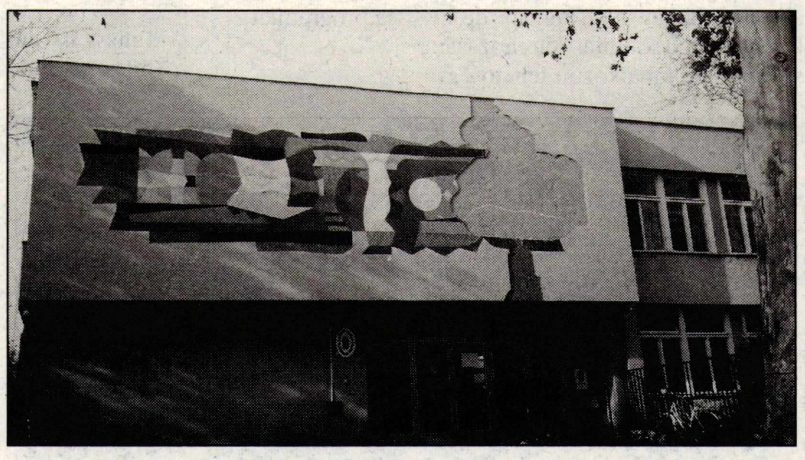

A pedagógiai optimizmus határtalan, nem ismer (burkolatlan) falakat. Ha elfogy a karbantartásra, felújításra fordítható pénz, akkor pótolja egy ötlettel. A bajból - ha a lehullott csempék nem vágtak fejbe senkit - esztétikai élményt festettek a Hunyadivárosi Általános Iskola homlokzatára. Az efféle kényszer kreativitás, amit a szükség hoz magával, másban is kamatozhatna. Azért nem ártana, ha a felújításra is lenne elég pénz.

Többeknek: lapunk megvásárolható a város és környéke újságárusító helyein, ingyen hozzáférhető a közintézményekben, valamint ingyen megrendelhető a szerkesztőség címén, telefonján.

Lapzárta: 15-én, megjelenés 20-án

Köztér
Kecskeméti közéleti lap
Alapította: Kerényi György
Szerkesztő: Nagy Mária
A szerkesztőség címe: 6001 Kecskemét pf.: 483. Ceglédi út 38. Tel./Fax: 76/410-260, 485-720. Telefon: 06-30/928-25-17
Támogatóink: Autóüveg Kft., Canada Petrol, Elektrocenter (K.E.K. Kft.), Humán Kft., Zephyr Kft. és még többen.
Kiadja: az Extra Piac Kft. 6000 Kecskemét, Petőfi S. u. 1/a. Felelős kiadó: Székely Zsolt. Előkészítés: Hegedűs József. Nyomtatja a Lajosmizsei Nyomda. Igazgató: Burján Norbert. ISSN 1418-9712.
A fotókat Haydu Tamás készítette.